

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

בעניין:

התובעת

מ.א

ע"י ב"כ עו"ד לירון נחום

נגד

הנתבע

ר.א

ע"י ב"כ עו"ד עאסלה חאתם

פסק דין

2

3

רקע כללי- עובדות והליכים

4

1. בפני תובענה רכושית לפירוק שיתוף ולאיוון משאבים.

5

2. בכותרת התביעה צויין אמנם כי מדובר בתביעה רכושית-פירוק שיתוף ומהסעדים

6

המבוקשים בסעיף 16 לכתב התביעה עולה, לכאורה, כי מדובר בתביעה להבטחת זכויותיה

7

של התובעת (בהתאם לסעיף 11 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973) יחד עם זאת

8

בסעיף 16 ב התבקש בית המשפט להורות כי התובעת זכאית למחצית שווי זכויותיו של

9

הנתבע בנכסים שנצברו במהלך הנישואין, להורות על פירוק השיתוף בדירת הצדדים

10

ברכבים ובמיטלטלין ו/או לערוך איזון משאבים ולחלקם שווה בשווה בין הצדדים.

11

3. בפועל הצדדים התייחסו לתביעה כאל תביעה לפירוק שיתוף ולאיוון משאבים בכלל

12

זכויותיהם וחובותיהם, וכך היא נוהלה.

13

4. התובעת והנתבע נישאו זל"ז כדמו"י ביום 07.11.91 ומנישואיהם נולדו ארבעה ילדים,

14

שלושה מהם בגירים ואחת קטינה (לגביה הצדדים חלוקים בשאלת המשמורת בהליך

15

המתנהל בתלה"מ 41585-11-17).

16

5. ביום 22.02.16 הגישה התובעת את התביעה הרכושית. הצדדים התגוררו ולמעשה עדיין

17

מתגוררים בבית המשותף, אולם חל ביניהם קרע עמוק ונתק מוחלט, הגם שאף אחד מהם

18

לא פנה לבד"ר בתביעת גירושין (יצויין כי בדיון שהתקיים ביום 18.06.18 בתביעת

19

המשמורת, ציינו הצדדים כי נעשה לאחרונה אף נסיון לשלום בית בסופו של יום לא צלח).

20

6. בשולי הדברים יצויין כי בשנת 2010 נוהלו בין הצדדים תביעות למזונות, משמורת ותביעה

21

רכושית, אולם בסופו של היום התביעות נמחקו לאחר שהצדדים חזרו לשלום בית.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 7. הצדדים צברו במהלך חיי הנישואין רכוש הכולל דירת מגורים, שתי חנויות וזכיון לרשת
- 2 ****. רובו ככולו רשום ע"ש הנתבע, אשר ניהל מספר חשבונות בנק (מהם רק אחד משותף
- 3 עם התובעת).
- 4 8. כן תצויין המורכבות שנבעה מעירוב נכסי בני הזוג עם בני משפחתו של הנתבע (הן בשל
- 5 מעורבות ושותפות עסקית בין האחים בעבר והן בשל היות הנתבע בן בכור שלטענתו הופקדו
- 6 בחשבונות כספים שונים שאין לאזנם), והקושי שנבע מהעובדה כי בית המגורים של
- 7 הצדדים, לא רשום על שמם אלא ע"ש אחיו של הנתבע. קושי נוסף נבע מהתנהלות דיונית
- 8 שגרמה לעיכוב בירור התובענה (כך, למשל, ביום 13.02.17 בהסכמת הצדדים מונתה כונסת
- 9 נכסים למכירת שתי החנויות, ולאחר מינויה הנתבע הודיע על חזרתו בו מההסכמות.
- 10 בנוסף, לאחר שהסכימו הצדדים להסדיר את רישום בית המגורים על שמם, וניתנה החלטה
- 11 בעניין, חזר בו הנתבע אף מהסכמה זו דבר שהצריך צירוף צדדים נוספים כצד להליך,
- 12 קביעת מועד נוסף להוכחות לשם שמיעת עדה מטעם הנתבע, אשר בסופו של יום לא
- 13 התייצבה למתן עדות, ועוד).
- 14 9. הצדדים אינם חלוקים על תחולתו של חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973 (להלן:
- 15 "חוק יחסי ממון"), ועל כך שמכוח הוראות החוק, התובעת זכאית למחצית משווי הרכוש
- 16 שנצבר במהלך חיי הנישואין ועד ליום הקרע, אף אם הוא רשום ע"ש הנתבע (לכל אורך
- 17 כתבי הטענות והדיונים הנתבע טרח להבהיר כי אין בכוונתו לנשל את התובעת מזכויותיה
- 18 ע"פ דין). יחד עם זאת, נטושה בין הצדדים מחלוקת, שעיקרה, אופן הערכת שווי העסק של
- 19 הנתבע, אופן פירוק השיתוף בנכסים המשותפים וטענתו של הנתבע לפיה לצדדים חובות
- 20 בהיקף רב, שעל התובעת לשאת במחציתם.
- 21 10. להלן אדון בטענות הצדדים בהתייחס לסוגיות השונות ולנכסים השונים שנצברו:
- 22
- 23
- 24

הרכוש המשותף:

א. דירת הצדדים:

- 25 11. הצדדים מתגוררים בפועל בדירה המצויה ברח' ***** בטבריה (הידועה כגוש ***חלקה
- 26 ****ת חלקה ****). אין חולק כי הזכויות בדירה בה מתגוררים הצדדים לא רשומות על
- 27 שמם, אלא ע"ש אחיו של הנתבע, מר י.א. כפי שאף עולה מחו"ד השמאי שהוגשה לתיק. אף
- 28 הנתבע ציין עניין זה עוד בכתב ההגנה שהוגש מטעמו.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

12. בפרוטוקול הדיון מיום 02.11.17 הבהירו הצדדים כי הרישום בלשכת המקרקעין אינו משקף את הבעלות בדירה, שכן דירת המגורים המשותפת של הצדדים, בה הם מתגוררים, רשומה ע"ש אחיו של הנתבע בעוד דירה שהיתה בבעלות בני הזוג, הועברה לידי אחיו של הנתבע ואשתו (הגם שדירה זו עדיין רשומה ע"ש הצדדים), והכל בהסכמה אגב פירוק שותפות בין הנתבע לאחיו.
13. יצוין כי בדיון שהתקיים ביום 13.02.17 הסכימו הצדדים כי החנויות יימכרו ע"י כונס נכסים שימונה וכי הצדדים ישלימו את עסקת המקרקעין ויסדירו את רישום הדירה בה הם מתגוררים על שמם. להסכמה זו ניתן תוקף של החלטה.
14. לאחר שמונתה עו"ד ***** ככונסת נכסים, הגיש הנתבע בקשה ביום 09.03.17 בקשה לביטול מינוי כונסת הנכסים, ובדיון מיום 01.05.17 הודיע על חזרתו מכל ההסכמות שנתן בדיון הקודם. המינוי בוטל בהחלטה מיום 01.05.17 והנתבע חוייב בהוצאות בסך של 2,000 ₪.
15. אף ההחלטה בעניין השלמת העסקה במקרקעין לא קויימה, ותחת זאת הסכימו הצדדים לצרף את אחיו של הנתבע, מר י.א ואישתו כצד להליך בהתייחס לפירוק השיתוף בבית המגורים.
16. בפרוטוקול הדיון מיום 19.06.18 אשר התקיים בנוכחות אחיו של הנתבע, י.א ואשתו, בא כוחם ואח נוסף של הנתבע מר צ.א הצהירו האחים כי בעבר היו שותפים ולאחר פירוק השותפות, חילקו את הנכסים ביניהם אם כי העסקאות לא הסתיימו ברישום. המצב כיום הוא כי הבית בו שני אחיו של הנתבע מתגוררים (שני האחים מתגוררים באותו המבנה בקומות שונות) רשום ע"ש בני הזוג ר. ומ'א ואילו הבית בו מתגוררים בני הזוג – רשום ע"ש האח י.א.
17. הצדדים הצהירו כי יכבדו כל החלטה שתתקבל בעניין הבית בו מתגוררים הצדדים, ויחתמו על כל מסמך לשם ביצועה, במקביל להתחייבות דומה מצד בני הזוג בהתייחס לדירה הרשומה על שמם, בה מתגוררים אחיו של הנתבע:
- "אנו נכבד כל החלטה שתתקבל על ידי בית המשפט בנוגע לנכס ואנו מתחייבים לחתום על כל מסמך הדרוש לשם ביצועה.**
- התחייבותו של י.א לחתום על כל מסמך במקרה של מכירת הדירה בה מתגוררים בני הזוג מ. ור. א תעשה במקביל להתחייבותם של מ' ור'**

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

לחתום על כל מסמך הדרוש על מנת להעביר את הזכויות בדירה שבה י.א. ומשפחתו וצ.א. ומשפחתו מתגוררים, על שם האחים י.א. ואשתו והאח צ.א.

מוסכם עלינו כי ההוצאות הכרוכות בסיום רישום הבעלות על הנכסים, לשם יישום פסק הדין שיינתן, יחולקו לשלושה חלקים שווים, אשר ישולמו על ידי התא המשפחתי של כל אחד מהאחים.

מוסכם עלינו כי המשכנתא הרובצת על הנכס לטובת בנק מזרחי טפחות הינה חוב של בני הזוג מ. ור' א. בלבד והם מתחייבים לחתום על כל מסמך בנקאי הדרוש לסילוק המשכנתא, בהתאם לקביעה בדבר העברת הזכויות בנכס".

18. בהמשך צורף אף תצהירה של הגב' ת.א. אשתו של אחיו של התובע, מר צ.א. המצהירה כי קראה את פרוטוקול הדיון מיום 19.06.17 והיא מסכימה לאמור בהצהרה שניתנה.

19. נוכח האמור לעיל, בהסכמת כל הצדדים הרלבנטיים, אתייחס לפירוק השיתוף בדירה בה מתגוררים הצדדים המצויה ברח' ***** בטבריה, גוש ***חלקה **** תת חלקה *** (להלן: "הדירה" או "הנכס").

20. כמו כן, בנסיבות העניין אני מורה לצדדים לשתף פעולה בכל הנוגע להעברת הזכויות בבית הרשום על שמם – ע"ש י.א., אשתו – ק.א. וצ.א., כאשר חלוקת ההוצאות הכרוכות בהשלמת רישום הבעלות, תהא בהתאם להסכמת הצדדים כפי פורטה בסעיף 17 לעיל, כאשר החלוקה בין התובע לנתבעת תהא בחלקים שווים.

אופן פירוק השיתוף בדירה:

21. שווי הנכס בהתאם להערכת השמאי הינו בסך של 1,625,000 ₪.

22. לא הוגשו שאלות הבהרה למומחה, והוא אף לא זומן לחקירה.

23. לא היתה מחלוקת בין הצדדים בדבר הצורך בפירוק השיתוף בדירה, יחד עם זאת הנתבע טען כי יש להורות על פירוק בעין. כך, לכל אורך הדיונים, טען כי הבית מורכב משתי קומות והתובעת יכולה לבחור אחת מהן (ר'), למשל דבריו בעמ' 2 לפרוטוקול מיום 19.07.16, בקשתו לחלוקה בעין בפרוטוקול מיום 02.01.17, התעקשותו לחלוקת הבית בעין

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

בפרוטוקול מיום 13.02.17 ובקשתו לפירוק בעין ביום 30.01.17. גם בסיכומיו טען כי ניתן לחלק את הבית לשתי קומות על מנת לשמור על קורת גג לבני הזוג, לאור גילם המתקדם ומצבם הכלכלי אשר לטענתו לא יאפשרו לבני הזוג ליטול משכנתא כן ציין בסיכומיו כי כל בני המשפחה מתגוררים תחת קורת גג אחת, ואין זה ראוי להותיר את הקטינה ובת נוספת של הצדדים המשרתת בצבא, ללא קורת גג.

פירוק בעין:

24. הזכות לפירוק שיתוף במקרקעין מעוגנת בסעיף 37 לחוק המקרקעין התשי"ט-1969, על פי הוראותיו "כל שותף במקרקעין משותפים זכאי בכל עת לדרוש פירוק השיתוף". בהתאם לפסיקה, שמורה לכל שותף הזכות לפרוק שיתוף במקרקעין בכל עת, בהיותה זכות יסוד חוקתית.

25. עוד נפסק כי כמו הדין הכללי בענייני שיתוף, כך גם הדין הקונקרטי החל על בני זוג המבקשים לפרק השיתוף בדירת מגוריהם, אין בעובדה שמדובר בבני זוג כדי להשפיע על הזכות לפרוק השיתוף (ר' ע"א 2626/90 **ראש חודש נ' ראש חודש**, פ"ד מ"ו (3) 205; בע"מ 8873/06 **פלוני נ' פלוני** (07.06.2007), תמ"ש (נצ') 38312-08-10 **י.צ. נ' י.ד.** (28.05.2013) וההפניות הרבות שם תמ"ש (חד') 5063/03 **ל.ב. נ' ל.א.** (14.06.2006), תמ"ש (כפ"ס) 38900-06 **עבד אלסתאר חליל עזאם נ' חסן עבד אלג'ני עאזם חלטה** (27.12.2010).

26. בהתאם לפסיקה (ר' למשל, תמ"ש (משפחה כפ"ס) 15972/01 **פלונית נ' אלמוני** (30.09.2002), תמ"ש (נצ') 38312-08-10 **י.צ. נ' י.ד.** (28.05.2013) וההפניות שם), הרלבנטיות היחידה לעובדה כי מדובר בבני זוג, היא לעניין הזכות של בן הזוג והילדים הקטינים למדור, מכח הוראות סעיף 40 לחוק המקרקעין והוראת סעיף 6 א לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973, הכל תוך השארת מרווח של "גמישות דיונית", ר' הדברים שנפסקו בבר"ע 4358/01 **בר-אל נ' בר-אל**, תקדין עליון 2001 (3) 440, שם הותיר ביהמ"ש העליון בידי ביהמ"ש לענייני משפחה את שיקול הדעת אם לדון בפירוק השיתוף כעניין נפרד או במסגרת בירורן של כלל הסוגיות הרכושיות השנויות במחלוקת בין הצדדים.

27. כן ר' הדברים שנפסקו בבע"מ 8873/06 **הני"ל**, לפיו ככל שקיימת אפשרות להגיע להסדר כולל וסופי של מערכת היחסים הכלכלית בין בני הזוג בתוך זמן סביר, רשאי ביהמ"ש לענייני משפחה לעכב את הדיון בעילות הקנייניות ולאחדו עם הדיון בתביעות על יסוד דיני המשפחה. הנתבע ביקש להסתמך על פסק דין זה בתמיכה לדרישתו שלא להורות על פירוק השיתוף בדירה, וזאת, לטענתו, על מנת לספק את מדורה של הקטינה ולשמור על עתידם הכלכלי של ילדיו. ואולם נימוקים אלה אינם מהווים עילה למניעת פירוק השיתוף בנכס. בפסק הדין צויין כי בבואו לבחון את סבירות השעייתה של הזכות הקניינית של בעל דין להשתחרר משותפות כפויה, על ביהמ"ש להתחשב בשורה של משתנים, לרבות הסיכוי להגיע להסדר כולל בתוך זמן סביר; השפעת מימושן של הזכויות הקנייניות על הסיכוי

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 האמור; הנזק העלול להיגרם למי מבני הזוג כתוצאה מהעיכוב; השלכות העיכוב על צדדים
- 2 שלישיים, ושיקולים נוספים לפי הנסיבות הספציפיות. אם התובע מבקש לשמור על עתידם
- 3 הכלכלי של ילדיו הוא מוזמן להעניק להם את זכויותיו בנכס, אולם אין בכך כדי למנוע
- 4 מהאישה את זכותה הקניינית לקבל את חלקה בשווי הדירה.
- 5 28. זאת ועוד: במקרה זה הזכות של הקטינה למדור אינה מונעת את פירוק השיתוף הן משום
- 6 שהתובעת, שהינה האם המשמורנית, היא זו אשר עומדת על פירוק השיתוף והיא זו אשר
- 7 מבקשת שלא לפגוע בזכותה הקניינית להשתחרר מהשותפות הכפויה עם הנתבע, והן משום
- 8 שנוכח איזון הזכויות הכולל, נותר בידי האם סכום המאפשר הסדרת מדור ראוי לאם
- 9 ולקטינה.
- 10 29. באשר לאופן פירוק השיתוף, בהתאם לסעיף 38 לחוק המקרקעין, באין הסכם פירוק בין
- 11 השותפים, ההחלטה בדבר אופן הפירוק תימסר לבית המשפט, אשר יחליט בה בהתאם
- 12 להוראות סעיפים 39 – 43 לחוק.
- 13 30. סעיף 39(א) לחוק המקרקעין קובע כי "במקרקעין הניתנים לחלוקה יהיה פירוק השיתוף
- 14 בדרך של חלוקה בעין. יחד עם זאת, קובע סעיף 40(א) לחוק כי "במקרקעין שאינם ניתנים
- 15 לחלוקה, וכן אם נוכח בית המשפט כי חלוקה בעין תגרום הפסד ניכר לשותפים, כולם או
- 16 מקצתם, יהיה פירוק השיתוף בדרך של מכירת המקרקעין וחלוקת הפדיון.
- 17 31. אם כן, החוק מנחה את בית המשפט להורות על ביצוע חלוקה בעין, למעט במקרה של הפסד
- 18 כספי ניכר או כאשר המקרקעין אינם ניתנים לחלוקה.
- 19 32. על משמעות המונח "מקרקעין הניתנים לחלוקה" עמד פרופ' ויסמן בספרו (ר' י. ויסמן **דיני**
- 20 **קניין בעלות ושיתוף**, תשנ"ז-1997 כרך 2 עמ' 301-300) וציין כי כוונת המחוקק היתה
- 21 למקרקעין שתשריט לחלוקתם, בדרך מסויימת, אושר על ידי רשויות התכנון והבניה. כל
- 22 עוד לא אושר תשריט שכזה וכל עוד רשויות התכנון לא אמרו דברן – נחשבים המקרקעין
- 23 המשותפים כמקרקעין שאינם ניתנים לחלוקה. עוד ר' בעניין זה תמ"ש (נצ') 38312-08-10
- 24 **י.צ.נ' י.ד.** (28.05.2013).
- 25 33. מהאמור לעיל עולה כי המבחן האם עסקין במקרקעין הניתנים לחלוקה בעין יעשה מכח
- 26 דיני התכנון והבניה. כיוון שכך, ראשית דבר על בית המשפט לבחון האם אכן החלוקה
- 27 המבוקשת אפשרית מבחינה תכנונית, ולוודא כי החלוקה מתבצעת ע"פ תשריט חלוקה
- 28 מאושר על-פי סעיף 143 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (ר' סעיף 38(א) לחוק
- 29 המקרקעין). התובע לא הביא כל ראשית ראיה לכך שהמקרקעין ניתנים לחלוקה, לא הביא
- 30 תשריט חלוקה שצפוי להיות מאושר ואף לא פנה לבית המשפט בבקשה למינוי מומחה
- 31 לבחינת השאלה האם הנכס ניתן לחלוקה בעין, ולמתן הצעה באשר לאופן ביצוע החלוקה
- 32 בעין.
- 33 34. ערה אני לכך שבהתאם לפסיקה, בהיות החלוקה בעין הכלל, נטל ההוכחה מונח לפתחו של
- 34 הטוען כי אין הנכס ניתן לחלוקה (ר' ע"א 587/78 **רוטשילד נ' פרנק**, פ"ד ל"ג(3) 33). יחד עם

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 זאת, עוד בדיון שהתקיים ביום 13.02.17 הובהר לנתבע ע"י בית המשפט כי לא הוכח כי
2 מבחינה תכנונית הדבר כלל אפשרי, המשיך הנתבע ודרש פירוק שיתוף בעין כאשר לא הביא
3 כל ראיה בעניין זה. אין די בטענת הנתבע לפיה מדובר בדירת המגורים הבנויה משני
4 מפלסים על גבי "שטח גדול" (כנטען בסיכומים), כדי לקבוע כי חלוקה בעין אפשרית.
- 5 35. בנסיבות אלה אני מורה על פירוק השיתוף בדירת המגורים של הצדדים הנמצאת ברח'
6 ***** בטבריה, גוש *****חלקה****תת חלקה***.
- 7 36. יחד עם זאת מאחר שהדירה אינה רשומה ע"ש בני הזוג, והנתבע הודיע כי אינו מעוניין
8 במכירת הנכס ומנגד התובעת איננה מעוניינת במימוש זכות הקדימה, ניתנת בזאת אפשרות
9 לנתבע להעביר לידי התובעת מחצית משווי הנכס בהתאם לחו"ד השמאי שהוגשה לתיק
10 תוך 45 יום מהיום.
- 11 37. בשים לב למועד עריכת חו"ד השמאי, אינני רואה לנכון להורות על הגשת חו"ד עדכנית.
- 12 38. ככל שהנתבע לא יעביר לידי התובעת את הסכום האמור, ימונה כונס נכסים לשם השלמת
13 רישום זכויות הצדדים בדירה, מכירת הנכס לצד ג' המרבה במחיר, וחלוקת התמורה בין
14 הצדדים בחלקים שווים, לאחר תשלום ההוצאות הכרוכות בכך, לרבות תשלומי המס ככל
15 שיחולו. בשים לב לכך שבמסגרת פסק הדין מונתה כונסת נכסים בהתייחס לחנויות, ככל
16 שהסכום שפורט לעיל לא יועבר במועד שנקבע – יורחב מינוי הכונסת ויתייחס אף לבית
17 המגורים.
- 18 39. בכל הנוגע למשכנתא הרובצת על הבית הרשום כיום ע"ש הצדדים לטובת בנק מזרחי
19 טפחות (ובו מתגוררים כאמור אחיו של הנתבע) – הצדדים לא הביאו ראיות בעניין זה,
20 והסתפקו בהצהרה כי מדובר בחוב משותף. נוכח הסכמת הצדדים ניתן בזאת תוקף של
21 פס"ד להצהרת הצדדים לפיה חוב המשכנתא בבנק מזרחי טפחות, הינו חוב משותף.
- 22 40. הצדדים ידאגו לסילוק חוב המשכנתא בחלקים שווים, בטרם העברת הזכויות בבית,
23 בהתאם לאחת החלופות שפורטו בסעיפים 36-38 לעיל. אמנם במסגרת הליך זה התובעת
24 הבהירה כי הנתבע נושא במלוא עלות המשכנתא, אולם במסגרת הדיון בתיק י"ס 5835-09
25 17 מיום 20.11.17 נטען כי המשכנתא משולמת מהחשבון המשותף. הצדדים לא טענו בעניין
26 זה בסיכומיהם, וככל שהנתבע שילם את מלוא המשכנתא לאחר מועד הקרע – הוא יהיה
27 זכאי להשבת מחצית המשכנתא ששולמה על ידו ממועד זה ועד לסילוק המשכנתא.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

ב. תכולת הבית:

- 1
- 2 אין מחלוקת בין הצדדים כי כל אחד מהם זכאי למחצית תכולת הבית.
- 3 41. על פי סעי' 10 לחוק המיטלטלין, התשל"א-1971 רשאי בית המשפט לצוות על חלוקת
- 4 המיטלטלין בעין, או בדרך של מכירתם וחלוקת הפדיון בין הצדדים, או בדרך אחרת
- 5 הנראית לו יעילה וצודקת בנסיבות העניין.
- 6 42. בנסיבות אלה אני קובעת כי כל אחד מן הצדדים הינו הבעלים של מחצית תכולת הדירה, וזו
- 7 תחולק שווה בשווה ביניהם.
- 8 43. התובעת תערוך שתי רשימות של המיטלטלין המשותפים כאשר הסיכום של שתי הרשימות
- 9 יכלול את כלל המיטלטלין המשותפים. המיטלטלין לא יכללו את המיטלטלין של הקטינה
- 10 אשר יוותרו אצל האם.
- 11 44. התובעת תציג את שתי הרשימות לנתבע תוך 30 יום מהיום, והוא יבחר את אחת הרשימות.
- 12 הנתבע ידאג להעברת המיטלטלין שבחר לידי תוך 21 יום מהמועד בו בחר את המיטלטלין.

ג. החנויות:

- 14
- 15 45. אין חולק כי לצדדים שתי חנויות אשר הזכויות בהן רשומות ע"ש הנתבע, אולם אף הנתבע
- 16 אינו חולק כי מדובר ברכוש משותף.

החנוות ברח' *****:

- 18 א. לצדדים חנות ברח' ***** בטבריה (גוש ***** חלקה ** תת חלקה *** (רישום חדש
- 19 גוש **** חלקה ***).
- 20 ב. ע"פ חו"ד השמאי המומחה אשר מונה מטעם בית המשפט, שווי החנות הינו בסך
- 21 של 425,000 ₪ (בתוספת מע"מ כנגד חשבונית מס).
- 22 ג. הצדדים לא הגישו שאלות הבהרה ולא ביקשו לזמן את השמאי לחקירה.

החנוות ברח' *****:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 א. חנות ברח' הגליל בטבריה (גוש **** חלקה ** (* זמנית) נכס מס' **), המצויה
2 בפרוייקט****:-
3
4 ב. ע"פ חו"ד השמאי המומחה שמונה מטעם בית המשפט, שווי החנות הינו בסך של
5 375,000 ₪ (בתוספת מע"מ כנגד חשבונית מס).
6
7 ג. יצויין כי על החנות רובצת משכנתא לטובת בנק הפועלים (ע"פ חוה"ד בסכום של
8 263,000 ₪.
9
10 ד. הצדדים לא הגישו שאלות הבהרה ולא ביקשו לזמן את השמאי לחקירה.
11
12 46. כאמור, אין חולק כי מדובר ברכוש משותף. הנתבע בחקירתו הנגדית (עמ' 35) הבהיר כי
13 החנויות נרשמו על שמו מטעמי נוחות, על מנת שלא להטריח את התובעת להגיע לעו"ד
14 ולחתום בפניו על המסמכים הדרושים.
15 47. גם לגבי החנויות, הצדדים חלוקים בעניין האופן בו יש לבצע את פירוק השיתוף.
16 48. אף לגבי החנויות טען הנתבע כי יש להורות על חלוקתן בעין, באופן שהתובעת תבחר איזו
17 חנות היא מעוניינת לקבל לידיה ותעבירה על שמה והצדדים יאזנו ביניהם את ההפרשים
18 הנובעים מהשוני בשווי הנכסים. לחלופין ביקש הנתבע כי ב"כ הצדדים ימונו ככונסי נכסים
19 למכירת החנויות.
20 49. אין מקום להיעתר לבקשת הנתבע לחלוקת החנויות בעין בדרך שהוצעה. חלוקת החנויות
21 באופן שכל צד יקבל אחת מהן, תחייב את התובעת בביצוע פעולות שונות כגון השכרת הנכס
22 העסקי, הפעלתו כחנות או מכירתו, דבר שאינו צודק בנסיבות העניין, בשים לב לכך
23 שהנתבע הוא איש עסקים המצוי בניהול חנויות ובהפעלתן, וזאת בניגוד לתובעת.
24 50. לפיכך, אני מורה על פירוק השיתוף בחנויות ואיזון שוויון, באופן של מכירת שתי החנויות
25 לצד ג' המרבה במחיר, מתן זכות קדימה לצדדים, וחלוקת התמורה לצדדים בחלקים שווים
26 לאחר סילוק המשכנתא, ושאר העלויות הכרוכות במכירה.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 51. בכל הנוגע לטענות הנתבע לעניין איזון חוב המשכנתא ובהמשך לאמור בסעיף 10 לתשובות
- 2 לשאלות ההבהרה של האקטואר, לאחר מכירת החנות, יש לסלק את המשכנתא, והיתרה
- 3 תחולק בין הצדדים.
- 4 52. לא התרשמתי כי במקרה זה נכון למנות את ב"כ הצדדים ככונסי נכסים, נוכח חוסר שיתוף
- 5 הפעולה ביניהם.
- 6 53. **בנסיבות אלה, אני ממנה את עו"ד ***** ככונסת נכסים למכירת שתי החנויות וחלוקת**
- 7 **התמורה בין הצדדים באופן שווה בין הצדדים (לאחר תשלום המשכנתא ושאר ההוצאות**
- 8 **הכרוכות במכירת הנכסים).**
- 9 54. אני מעמידה את שכ"ט הכונסת על שיעור של 4% בתוספת מע"מ משווי כל חנות לכשתימכר
- 10 (2% בתוספת מע"מ מכל צד). השכר ישולם לכונסת מתוך קופת הכינוס, רק לאחר אישור
- 11 הסכם המכר וסילוק חובות מסים, משכנתא וארנונה הרובצים על החנות, ככל שישנם.
- 12 55. כללי ההתמחרות ייקבעו בידי כונסת הנכסים ויודעו למציעים ולצדדים בטרם פתיחת
- 13 ההתמחרות ותוך זמן סביר.
- 14 56. ככל שמי מהצדדים יבקש לממש זכות קדימה, עליו להודיע זאת לכונסת תוך 14 יום, ועניין
- 15 זה יובא לידיעת הרוכשים הפוטנציאליים ע"י הכונסת. על בן זוג שמבקש לממש זכות
- 16 קדימה, יהיה להפקיד בקופת הכינוס 10% מגובה הצעתו (ההצעה תתייחס למחצית שווי
- 17 החנות לאחר ניכוי הלוואת משכנתא, ככל שרובצת עליה הלוואה כאמור).
- 18 57. **הפעלת החנות ב*****.**
- 19 א. במהלך החיים המשותפים הפעיל הנתבע חנות ב**** בטבריה, והמשיך להפעילה
- 20 לאחר מועד הקרע.
- 21 ב. אין חולק כי הזכויות בחנות אינן רשומות ע"ש מי מהצדדים.
- 22 ג. הצדדים אף מסכימים כי בכל הנוגע לחנות ב****, יש לאזן את שכ"ד ששולם מראש
- 23 עד לחודש דצמבר 2018 בסך של 4000 ₪ לחודש.
- 24 ד. בהודעת ב"כ הצדדים לפרוטוקול (עמ' 26) הודיעו כי המחלוקת היחידה ביניהם
- 25 בעניין החנות ב****, הינה בנוגע לתשלום השכירות מראש ושווי המלאי בחנות.
- 26

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

איזון תשלום שכ"ד מראש:

ה. ממועד הקרע (01.03.15) ועד לחודש דצמבר 2018 בסה"כ עבור 46 חודשים בסך של 4000 ₪ לחודש, בסה"כ דמי שכירות ששולמו 184,000 ₪.

ו. שכ"ד זה שולם כאמור מראש, ולפיכך יש לאזנו.

ז. סכום זה כבר אוזן בחווה"ד האקטואר (עמ' 18), נלקח בחשבון במסגרת האיזון בכלל זכויות והחובות, ואין לאזנו פעם נוספת.

מלאי החנות:

ח. שווי המלאי בחנות ב****, הוערך במסגרת הערכת שווי מלאי כללי של העסק של הנתבע במסגרת חוו"ד האקטואר.

ט. החנות הופעלה גם לאחר המועד הקובע ע"י הנתבע, ולטענת התובעת היא זכאית למחצית שווי המלאי. מנגד טוען הנתבע בסיכומיו כי הוא אינו מעוניין להמשיך ולהפעיל את החנות ב**** והוא מותיר אפשרות זו לתובעת (ע"פ אותו השווי שצויין בחוו"ד האקטואר), ובמידה ואינה מעוניינת בכך – ביקש הנתבע למכור את הסחורה בחנות באמצעות כונס נכסים.

י. שווי המלאי בחנות ה**** נלקח בחשבון בחוו"ד האקטואר (שם נלקח בחשבון שווי המלאי בשלוש החנויות למעט חנות ****), אשר סבר כי במקרה זה נכון להעריך את שווי העסק ע"פ שיטת השווי הנכסי. לפיכך אדון בסוגיית שווי המלאי בחנות ב**** בהתייחס להערכת שווי העסק בהמשך.

ד. הרכבים:

58. הצדדים עשו שימוש בשני רכבים:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- א. רכב מסוג ***** הנמצא בשימושה של התובעת ורשום על שמה (רישיון הרכב בו צויינה התובעת כבעלים, צורף לתצהיר הזכויות של התובעת). מכל מקום אין מחלוקת בין הצדדים כי יש לאזן את שוויו של הרכב.
- ב. רכב מסוג ***** נמצא בשימוש של הנתבע ורשום על שמו. לטענת הנתבע הוא קיבל את הרכב בירושה מאביו וככזה – אין לאזנו. לטענת התובעת יש לאזן אף את שוויו של רכב זה.
- ג. באשר לרכב *****, אין מחלוקת, כי אף שהזכויות ברכב רשומות על התובעת, מדובר ברכב משותף והינו בר איזון. לפיכך חלקו של כל צד ברכב *****, יחושב כשוויו, על פי מחירון של יצחק לוי נכון למועד הקרע.
59. לאור האמור אני קובעת, כי במסגרת איזון המשאבים בין הצדדים, רכב ה***** יוותר בבעלות התובעת, יירשם על שמה, והתובעת תעביר לידי הנתבע מחצית משוויו של הרכב מסוג ***** לפי מחירון לוי יצחק ביום הקרע, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית עד למועד התשלום בפועל. הסכום יועבר לנתבע מחלקה של התובעת בבית המגורים המשותף.
60. באשר לרכב ה***** אמנם בתצהיר הזכויות שני הצדדים ציינו את שני הרכבים, אולם התובעת לא הכחישה את הטענה כי מדובר ברכב אשר התקבל בירושה, בחקירתה הנגדית אף הודתה כי רכב ה***** הועבר לאביו של הנתבע, והיא לא הסבירה מדוע חרף העובדה כי רכב ה***** אכן מופיע בצוואתו של אביו המנוח של הנתבע (סעיף 4 לצוואה), מדובר ברכוש בר איזון.
61. בהקשר זה יוטעם כי משמדובר בתביעה לאיזון משאבים יש לראות את שני הצדדים כתובעים הנדרשים להעלות במסגרת כתבי טענותיהם את כלל טענותיהם בקשר לזכויות והחובות שנצברו במהלך חייהם המשותפים. לפיכך, על התובעת הנטל להוכיח מדוע הרכב שניתן לנתבע בירושה, אינו רשום על שמה והיא אינה עושה בו שימוש, הינו נכס בר איזון. בנסיבות אלה, ונוכח הוראת סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון, אין לאזן את שוויו של רכב ה*****.
- 25
- 26
- 27

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

1

2

ה. הזיכיון מרשת *****:

3

62. במהלך החיים המשותפים רכשו הצדדים זיכיון של רשת *****.

4

63. תוך כדי ניהול ההליכים, הזיכיון הוחזר לרשת, בהסכמת הצדדים וללא שהתבקשה

5

מעורבות שיפוטית בעניין זה.

6

64. הצדדים חלוקים בעניין גובה הסכום שהושב, לאיזה חשבון הופקד, האם יש צורך בתיקון

7

חו"ד האקטואר בהתאמה ומי צריך לשאת בהפסד כתוצאה מ"קריסת העסק".

8

65. בתצהירה ובסיכומיה טענה התובעת כי מדובר בסך של 80,000 ₪ וכן בערבון בסך של

9

12,000 ₪ אשר לטענתה מפקיד כל מי שפותח חנות בקניון (עמ' 29 לפרוטוקול) וסכומים

10

אלה "שלשל הנתבע לכיסו". בסיכומים טענה כי (עמ' 87) "לטענתנו הסכום בסך 80,000 ₪

11

לא הופקד בחשבון המשותף בכלל".

12

66. בחקירתו הנגדית של הנתבע (עמ' 36, 38) הסביר כי עבור החזר הזיכיון, קיבל סך של

13

80,000 ₪ בתוספת מע"מ שהופקדו לחשבון המשותף במועד קבלת השיקים. לגבי העירבון

14

הודה כי הופקד לחשבונו בבנק הפועלים סך של 10,000 ₪ וכן סכום נוסף בסך של 4,000 ₪

15

(בגין "החזר עובדת") אשר הופקד אף הוא לחשבונו בבנק הפועלים.

16

67. בכל הנוגע לטענה לפיה הכספים שהושבו מהזכיון הופקדו לחשבון המשותף, מקובלת עלי

17

גירסתו של הנתבע בעניין זה: התובעת בחקירתה הנגדית אישרה כי התקשרו אליה מהרשת

18

והסבירו לה כי החוזה הופר והם לא מעוניינים להמשיך עם הנתבע את החוזה (עמ' 29). עצם

19

יצירת הקשר מצידה של הרשת עם התובעת, מעידה על מעורבותה של התובעת בהליך

20

השבת הזכיון.

21

68. כאמור לעיל, תוך כדי ניהול ההליכים החליטו הצדדים להשיב את הזיכיון לרשת. להבדיל

22

מכל עניין אחר (דיוני ומהותי) לגביו נדרשו החלטות שיפוטיות (לרבות בעניין המצאת

23

מסמכים בין ב"כ הצדדים), הליך השבת הזיכיון נעשה בתיאום ישיר בין הצדדים לרשת,

24

ללא שביקשו הכרעה שיפוטית בעניין זה. יש להניח כי השבת כספים אלה נעשתה תוך כדי

25

הבטחת זכויותיה של התובעת אשר היתה מיוצגת באותה העת, ואמונה בנתבע כבר הופר.

26

69. לעומת טענתה הסתמית של התובעת לפיה הנתבע שלשל את הכסף לכיסו, הציג הנתבע

27

גירסה מפורטת והסביר כי שני בני הזוג ישבו עם הסמנכ"ל, הצ'קים של הזיכיון יצאו על

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שמה וע"ש הנתבע, והופקדו לחשבון המשותף. הנתבע לא הסתיר שהכספים השוטפים
  - 2 שהצטברו מחנות ***** הופקדו לחשבון הרשום רק על שמו בבנק הפועלים, אולם הסביר
  - 3 שאת הסך של 80,000 ₪ בתוספת מע"מ שקיבל מהרשת בגין השבת הזיכיון הפקיד לחשבון
  - 4 המשותף במועד קבלת השיקים (עמ' 36). לעומת זאת את העירבון שקיבל בחזרה בסך של
  - 5 10,000 ₪ וסכום נוסף בסך של 4,000 ₪ בגין החזר עלות מנהלת החנות הופקדו לחשבונו
  - 6 בבנק הפועלים (עמ' 38).
70. התנהלות התובעת בכל הנוגע להבאת מלוא התשתית העובדתית בעניין זה לוקה בחסר.
- 8 התובעת לא הציגה לתיק דפי חשבון הבנק מהמועדים הרלבנטיים, המעידים שלא הופקדו
  - 9 לחשבון שיקים של הרשת, ובחקירתו הנגדית של הנתבע, לא הוטחה בפניו במפורש הטענה
  - 10 לפיה הכספים לא הופקדו בחשבון המשותף (הנתבע נשאל האם הפקיד את כל הכספים
  - 11 לחשבונו בבנק הפועלים ולאחר שהשיב על השאלה בשלילה, נשאל "אז לא את הכל הפקדת
  - 12 בחשבון המשותף?" ר' עמ' 38).
71. בנסיבות אלה אני מקבלת את טענת הנתבע בסיכומיו, כי לא הבין שיש מחלוקת בעניין
- 13 הפקדת הסך של 80,000 ₪ לחשבון המשותף (ר' דבריו בעמ' 90). מייד כשהבין כי התובעת
  - 14 חולקת אף על עניין זה, ביקש להציג במהלך הדיון שהתקיים ביום 11.01.18 אסמכתאות
  - 15 המעידות על ההפקדה לחשבון המשותף אולם הנתבעת התנגדה להצגת המסמכים. מודעת
  - 16 אני לשלב בו הוצגו המסמכים (במהלך סיכומים בע"פ) אך יש לזכור כי אף הכחשה מפורשת
  - 17 של התובעת כי השיקים הופקדו בחשבון המשותף נטענה בשלב זה (יוטעם כי בסעיף 17
  - 18 לסיכומי התובעת, טענה התובעת כי הנתבע הודה בעדותו כי הסכומים שהתקבלו מהחזר
  - 19 הזיכיון הועברו לידי מבלי שהתובעת קיבלה את מחציתם – כפי שפורט לעיל, לא זו היתה
  - 20 גירסתו). מכל מקום מדובר בדפי חשבון בנק המשותף לשני הצדדים, ותוכנם לא אמור
  - 21 להפתיע את התובעת. סירובה של ב"כ התובעת להצגת דפי החשבון המשותף חרף השלב
  - 22 הדיוני בו הוגשו, יש לזקוף לחובתה של התובעת, וחזקה כי מסמכים אלה (אשר מהווים
  - 23 רשומה מוסדית), היו מחזקים את טענות הנתבע בעניין זה.
  - 24
72. בנסיבות אלה אני קובעת כי אין לאזן את הסכום שהושב עבור הזיכיון וכי איזון זה נעשה
- 25 באמצעות ההפקדה לחשבון המשותף. יחד עם זאת יש לאזן את הסך של 14,000 ₪
  - 26 שהופקדו בחשבון הנתבע, ועל הנתבע להשיב מחצית מסכום זה לתובעת.
  - 27
73. בכל הנוגע להפסדים שנגרמו מ"קריסת העסק": לטענת הנתבע, לאור ההפסדים הניכרים
- 28 שגרמה התובעת בנטישתה המוחלטת את חנות *** בקניון ***** , לאחר שהצדדים השקיעו
  - 29 סך של 380,000 ₪ עבור הקמת העסק "יש לקזז סכום זה במסגרת פירוק השיתוף", שכן יש
  - 30 לתובעת חלק ניכר ובלתי מבוטל בקריסת העסק. כן טען כי יש לתקן את חווי"ד האקטואר
  - 31

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בעניין זה ולקזז את הסכומים שנלקחו בחשבון הן לעניין הזיכיון והן לעניין המוניטין שצוין
- 2 בחוה"ד. מנגד טוענת התובעת כי הנתבע הוא זה אשר לא שילם לה משכורת, זכויות
- 3 סוציאליות ולא הנפיק עבורה תלושי שכר וכל הכספים שהתקבלו הופקדו לחשבון הבנק של
- 4 הנתבע אשר דאג שלא תהיה לה עצמאות כלכלית.
74. אין בידי לקבל את טענת הנתבע. כפי שעולה מעדותו של הנתבע, הצדדים קיבלו במהלך
- 5 החיים המשותפים החלטות שונות הנוגעות לפתיחת עסקים וחנויות וסגירתן (בין אם
- 6 בהסכמה מפורשת של התובעת ובין אם בעצם תמיכתה הכללית במהלכו העסקיים).
75. אין מחלוקת כי עליהם לשאת בחלקים שווים בהפסדים כמו גם ברווחים. כידוע, בהתאם
- 9 להלכה הפסוקה, לצד הלכת השיתוף בזכויות מתקיימת גם הלכת השיתוף בחובות.
- 10 האחריות המשותפת בין הצדדים לחובות שנוצרו מהרכוש המשותף, בין מנכסים "אישיים"
- 11 ובין מנכסים "עסקיים", הם ביחס לחובות שנוצרו בדרך הרגילה ע"י אחד מבני הזוג
- 12 בתקופת קיומם של החיים המשותפים.
76. המומחה הבהיר בחקירתו הנגדית כי לא הובאו בפניו כל מסמכים ונתונים להערכת ההפסד
- 13 הנטען. גם בפניו נטענו הטענות לקריסת העסק ולהפסדים שנגרמו, בצורה כללית ביותר
- 14 וללא אסמכתאות. אין די בטענה כי הושקע סכום בסך של 380,000 ₪ בהקמת העסק, כאשר
- 15 החנות פעלה מספר שנים, כדי לקבוע כי זה גובה ההפסד וברי כי נדרשים מסמכים ונתונים
- 16 רחבים יותר. הצדדים החליטו במשותף לפתוח את העסק (הגם שהצדדים חלוקים באשר
- 17 לאופן בו ניתנה הסכמת התובעת לכך) ומכל מקום החליטו במשותף להשיב את הזיכיון.
- 18 בנסיבות אלה אני דוחה את טענות הנתבע בעניין חיוב התובעת במחצית הסך של 380,000
- 19 ₪.
77. באשר למוניטין של חנות *** והצורך בתיקון חוה"ד נוכח השבת הזיכיון: בחוה"ד
- 21 המוניטין של העסק שנוקף בגין חנות **** היה בסך של 78,826 ₪ וחלקה של האישה לאיזון
- 22 בגין חנות **** היה 39,413 ₪ (סעיף 2 לתשובות לשאלות ההבהרה מיום 11.09.17).
78. הזיכיון נמכר בפועל בסך של 80,000 ₪ בתוספת מע"מ. סכום זה אוזן בדרך של הפקדתו
- 24 בחשבון המשותף (ר' הסבר האקטואר לפיו יש לאזן את הסכום פעם אחת בלבד: עמ' 61 ש'
- 25 1-3 בחקירתו הנגדית של האקטואר. סעיף 2 לתשובות לשאלות ההבהרה).
79. בנסיבות אלה, על התובעת להשיב לנתבע את הסכום לאיזון שפורט בחוה"ד, בסך של
- 27 39,413 ₪, בקיזוז מחצית הסך של 14,000 ₪ בהתאם לקביעת בסעיף 74 לפסק הדין.
- 28

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

80. בשים לב לפריסת הסכום לאיזון בחווה"ד (בחווה"ד הוצע כי הסכום שלאיזון ישולם לתובעת בפריסה ע"פ שלוש חלופות שהוצעו) ועל מנת להימנע מתיקון חווה"ד, אני מורה כי סכום זה בסך של 32,413 ₪, יועבר לנתבע מחלקה של התובעת בבית המשותף.

ו. איזון הזכויות והחובות בהתאם לחווה"ד האקטואר:

81. הצדדים נישאו כאמור בשנת 1991 ומשכך חל עליהם חוק יחסי ממון. משבני הזוג לא ערכו הסכם ממון, חל בעניינם הסדר איזון המשאבים הקבוע בפרק השני לחוק, הקובע שיתוף אובליגטורי דחוי לעת פקיעת הנישואין מחמת גירושין או פטירה של אחד מבני הזוג.

מועד הקרע:

82. הצדדים עדיין נשואים, אולם נוכח הוראת סעיפים 5א, 8(3) ו- 8(4) לחוק יחסי ממון, אין מניעה ליישם לאלתר את מנגנון איזון המשאבים על פי הקבוע בחוק.

83. סעיפים אלו מקנים לבית המשפט סמכות לסטות ממועד פקיעת הנישואין באופן שאיזון המשאבים ייעשה על פי שווים של הנכסים ברי האיזון נכון למועד מוקדם יותר ממועד פקיעת הנישואין וכן סמכות להורות שהאיזון לא יתייחס למצבת הנכסים ברי האיזון הקיימים במועד פקיעת הנישואין אלא כפי שקיימים במועד אחר, מוקדם יותר - "מועד הקרע".

84. בדרך כלל יקבל בית המשפט את הטענה שיש להכיר במועד מוקדם יותר מפקיעת הנישואין, כאשר בני הזוג נפרדו באופן סופי ומוחלט או שישנם סממנים מובהקים אחרים המעידים על קרע סופי, בלתי ניתן לאיחוי, שבעטיו לא יהא זה צודק לקבוע שכל אחד מהם ממשיך לצבור זכויות ברכושו של האחר אף לאחר מועד הקרע ורק משום כך שהגט הפורמאלי טרם סודר.

85. במקרה זה בהתאם להסכמת הצדדים מועד הקרע נקבע ליום 01.03.15.

אופן ביצוע האיזון

86. העובדה כי נכסי בני הזוג רשומים ע"ש הנתבע בלבד, אינה משנה את הזכות לאיזון הזכויות בכלל הנכסים שנצברו במהלך החיים המשותפים, ולזכותו של הנתבע יאמר כי אף לא טען לכך.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

87. אופן ביצוע איזון המשאבים מוסדר בסעיף 6 לחוק ולפיו לאחר שבית המשפט קובע מהי מסת הנכסים ברי האיזון של כל אחד בני הזוג, בהתאם לסעי' 5(א)-(1)-(3) לחוק, יש לנכות משוויים את החובות ברי הניכוי של אחד מן הצדדים ולאחר שהתקבלו שני סכומי שווי נטו, של נכסי האיש ושל נכסי האישה, יש לחשב את ההפרש בין הסכומים ולבצע איזון ביניהם באופן שמחצית מן ההפרש מגיעה לבן הזוג שסכום הנטו של נכסיו קטן יותר.
88. לאור האמור לעיל, לאחר בחינת נכסי בני הזוג (נוכח טענות הנתבע בעניין ליקויים בהערכת האקטואר בעניין זה), יש לבחון האם הוכחו בענייננו קיומן של הלוואות וככל שהתשובה על כך תימצא חיובית- אזי יש לבחון האם מדובר בחובות ברי ניכוי.
89. בעוד התובעת ביקשה לאמץ את חו"ד האקטואר, טען הנתבע כי נפלו בחו"ד האקטואר מספר טעויות שעיקרן בהערכת שווי העסק, התעלמות מזכויות פנסיוניות של התובעת, השלכות מכירת הזכיון בעונות וכן בהתעלמות האקטואר מחובות ברי איזון.
- שווי העסק של הנתבע:**
90. הנתבע הרחיב בטענותיו כנגד האופן בו הוערך שווי של העסק. לטענתו היה מקום להעריך את שווי העסק בהתאם לשיטת תזרים המזומנים.
91. המומחה ציין בחוות דעתו את השיטות השונות להערכת שווי העסקים, כאשר במקרה זה סבר כי יש להעריך את העסק בהתאם לשיטת השווי הנכסי. המומחה נימק בחירתו בשיטה זו בצורה רחבה ומקצועית בחוות הדעת.
92. יצוין כי הנתבע לא ביקש להתיר לו להגיש חו"ד נגדית, אלא ביקש להסתמך על תצהירו של רו"ח מר ר.פ., אשר מנהל את חשבונות העסק של הנתבע. טענותיו של רו"ח ר.פ. הן בתצהירו והן בחקירתו הנגדית נטענו בכלליות, ללא אסמכתאות, ולא בהן כדי לקעקע את חוה"ד המנומקת והמפורטת שהוגשה ע"י האקטואר.
93. רו"ח ר.פ. טען כי "מדובר בחנות קמעונאית קטנה" תוך התעלמות מהעסקאות שבוצעו בשיקים בסך של עשרות אלפי שקלים, כפי שפורט בחו"ד המומחה (עמ' 57 בפרו'), דבר שלא עולה בקנה אחד עם הטענה לפיה עיקר הרכישות במזומן ובאשראי. עוד טען כי בטבריה "יש יתרונות לקניונים לעומת חנויות קמעונאיות קטנות" מבלי לפרט על מה מבוססות אמירות כלליות אלה וכיצד הן משליכות על חוה"ד. כך נטענו בכלליות ע"י רו"ח ר.פ. טענות בעניין החובות לספקים שלטענתו "ניתנים לבדיקה בקלות" וטענות כאילו אי הכרה בהלוואות מבני המשפחה מצביעה על חוסר אמון בנתבע.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

94. לעומת זאת, המומחה פרט בהרחבה הן בחווה"ד והן בחקירתו הנגדית (עמ' 62) מדוע בניגוד למרבית המקרים, במקרה ספציפי זה לא נכון להעריך את שווי העסק לפי שיטת תזרים המזומנים, המומחה נחקר ארוכות והסבריו המקצועיים והקוהירנטיים מקובלים עלי.
- המומחה הבהיר מדוע בחר בשיטה שמרנית וזהירה להערכת שווי העסק (ר' אף ההסברים שפרט בעמ' 57 לפרוט'), ואינני רואה לנכון להתערב בקביעה מקצועית זו.
95. בהתאם לפסיקה, מקום בו מונה מומחה על ידי בית המשפט יטה בית המשפט להעדיף את חוות דעתו, אלא אם קיימים נימוקים כבדי משקל שלא לעשות כן, וכאלו לא הוצגו בפניי. כידוע, על אף שההכרעה הסופית נותרת תמיד בידי בית המשפט, מקום בו חוות דעת המומחה הינה הגיונית ומשכנעת לא יטה בית המשפט לסטות ממנה בהעדר נימוקים כבדי משקל שיניעוהו לעשות כן.
96. במקרה זה המומחה התבסס על תשתית נתונים מקצועית ואובייקטיבית לצורך ההכרעה בשאלות שבמחלוקת ובהעדר טעם כבד משקל, אינני ראה לנכון לסטות מקביעות המומחה.
97. באשר לאופן הערכת המלאי, האקטואר העריך את שווי המלאי בשלוש החנויות (למעט חנות ****) בסך של 551,531 ש"ח לאחר הפחתה בגין מלאי שהתיישן.
98. המומחה פרט כי הסתמך על שווי המלאי שפורט בספירות המלאי שביצע הנתבע יחד עם זאת הפחתת המלאי בשל שמאי שהתיישן כפי שנעשתה ע"י הנתבע נראיתה בעיניו שרירותית ובלתי סבירה ולפיכך הפחית את שווי המלאי ב-10% בלבד (ר' הסבר מפורט בעמ' 14-15 לחווה"ד).
99. בפי הנתבע ור"ח ר.פ. טענות כרימון כנגד האופן בו הוערך המלאי ע"י המומחה. אף טענות אלה אין לקבל. בעוד ר"ח ר.פ. והנתבע טענו כי היה על המומחה לבקר בבית העסק ולספור את המלאי, הודה ר"ח ר.פ. כי אף הוא לא ביקר בעסק בשנים האחרונות, וכי חובת נוכחות של ר"ח בספירות מלאי קיימת בחברה בע"מ בלבד (עמ' 76 לפרוט'). יוטען כי גם הנתבע בעדותו העריך את שווי המלאי בחנות בסך של 500,000 ₪ מינוס פלוס (עמ' 47 לפרוט'). המומחה הבהיר כי פרט לבעל החנות עצמו אף אחד לא יכול לעשות הערכת מלאי וכך זה מקובל (עמ' 62 לפרוט'). עוד הבהיר המומחה כי שווי המלאי משליך על רמת הרווחיות וכי האינטרס של כל עסק הוא להציג שווי מלאי קטן יותר (ע"מ לשלם מס מופחת). הסבריו של המומחה מדוע הערכתו של הנתבע באשר למלאי שהתיישן שרירותית ובלתי סבירה (מדובר בסכומים עגולים של מאות אלפי שקלים כפי שפורט בחווה"ד), סבירים ומקובלים עלי, ואינני רואה לנכון להתערב בקביעות המומחה אף בשאלת הערכת שווי המלאי.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

1

2 להלן אדון בחובות שלטענת התובע מהווים חובות משותפים ויש לנכות אותם משווי הנכסים
3 ברי האיזון:

4 100. אקדים ואציין כי נטל ההוכחה לעניין עצם קיומם של החובות הנטענים מוטל על
5 כתפי הנתבע, באשר הוא המבקש לגרוע ממסת הנכסים העומדים לחלוקה בין הצדדים,
6 והוא בבחינת "המוציא מחברו" ומשכך- עליו הראיה.

7

8 חוב לאח של הנתבע – מר י.א:

9 101. לטענת הנתבע הצדדים נטלו הלוואה מאחיו י.א, בסך של 300,000 ₪ לתקופה של 3 שנים
10 ובריבית של 5% לשנה.

11 102. לטענת הנתבע בסיכומיו כספים אלה שימשו את העסקים של בני הזוג, לרבות חנות ****,
12 רכישת סחורות תשלומים שוטפים של הבית ופרעון הלוואות.

13 103. לכתחילה הנתבע טען כי יתרת החוב עומדת ע"ס 275,000 ₪, אולם בסיכומים טען כי רובו
14 הגדול של החוב הוחזר ונותר חוב בסך של 75,000 ₪ בו על הצדדים לשאת בחלקים שווים.

15 104. לטענת הנתבע הסכומים שלקח מאחיו הופקדו בבנק הפועלים (לחשבון בנק הרשום על שמו
16 ועל שם אימו), נלקחו "כבטחון" ולא נעשה בהם שימוש. הנתבע הוסיף כי לאחר זמן מה
17 עשה שימוש בכסף לצורכי פרעון החזר הלוואות (עמ' 43 ש' 19-21).

18 105. האקטואר בחוות דעתו ובחקירתו הנגדית הבהיר כי לא היה כל צורך בלקיחת ההלוואות,
19 שכן בחשבון זה היו תנועות כספיות גדולות בזכות. האקטואר הבהיר שלא היה כל הגיון
20 עסקי בלקיחת ההלוואה מהאח, וציין ש"לא נראית סיבה הגיונית למה לקחת הלוואה
21 בריבית של 5% במיוחד כאשר בשוק היום אפשר לקבל הלוואות בריבית של אחוז אולי" (עמ'
22 56 ש' 25-27). עוד ציין האקטואר כי לטעמו אין מדובר כלל בהלוואה אלא בכסף שהועבר
23 לחשבון כאשר לא היה כל צורך במקור מימון והחשבון היה ביתרת זכות כל השנים (עמ' 65
24 ש' 24-25).

25 106. כאמור לעיל אף הנתבע מאשר כי לא היה לו כל צורך בכספי ה"הלוואה" וכי הפקיד אותו
26 בחשבון ותחילה לא עשה בו כל שימוש. הנתבע אישר כי לא יידע את התובעת בלקיחת

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ההלוואה בסך של 222,000 ₪ מאחיו וכי היה זה בתקופת הסכסוך האחרון ביניהם (עמ' 72
- 2 ש' 6-10).
- 3 107. מעבר להעדר כל הגיון כלכלי בלקיחת ההלוואה במהלך הסכסוך בין הצדדים, הגירסה של
- 4 אחיו של הנתבע כיצד נקבע סכום ההלוואה מעלה סימני שאלה רבים. לטענת האח י.א הוא
- 5 "שלף" סכום עגול מכיסו בסך של 78,000 ₪ שבדיוק היו מונחים בכיסו, ועל מנת שהסכום
- 6 יהיה "עגול" הוא רשם שיק בסך של 222,000 ₪. לא ברור ממה נבע הרצון לעגל את הסכום,
- 7 אם אכן היה רצון לעגל, מדוע עוגל דווקא לסך של 300,000 ₪. תחילה נאמר כי זה הסכום
- 8 שהיה לאח בכיס, לשאלת בית המשפט כיצד סכום כסף מזומן שכזה נכנס בכיס, לא הובא
- 9 הסבר מניח את הדעת ונטען כי הסכום הוצא מהתיק. אינני שוללת את ההתכנות לכך כי
- 10 העברת הכספים בין האחים הינה חלק מהתנהלות ביניהם המהווה התחשבנות כלשהי,
- 11 אולם התנהלות זו אינה מהווה "חוב" ומשזו אינה נוגעת לתובעת, נעשתה שלא בהסכמתה,
- 12 ללא כל הגיון עסקי, אין מקום לאזן סכום זה ולחייב את התובעת במחציתו.
- 13 108. מכל מקום מועד הקרע היה ביום 01.03.15, ואילו ה"הלוואה" נלקחה לאחר מועד זה, ביום
- 14 07.12.15, כאשר אף הנתבע מודה כי לכתחילה לא היתה סיבה כלכלית ללקיחת ההלוואה
- 15 ורק כעבור "זמן מה" נוצר צורך עסקי לעשות שימוש בכספים, כלומר הצורך נוצר תקופה
- 16 ארוכה לאחר מועד הקרע.
- 17 109. לפיכך, אין מקום לאזן את החוב הנטען לאח י.א, ובצדק חוב זה לא אוזן ע"י האקטואר.
- 18 **החוב לגיסו של הנתבע – מר ר.ד.**
- 19 110. הנתבע טען בסיכומיו, כי גיסו מר ר. ד הפקיד בידיו סך של 48,000 ₪ אותם עליו להשיב, ואף
- 20 חוב זה יש לאזן בין הצדדים.
- 21 111. טענות אלה ראוי היה אילולא נטענו כלל.
- 22 112. גיסו של הנתבע העיד בפני. גירסת העד היתה מבולבלת ולא עקבית, כך גם כל הגירסה
- 23 שהובאה בעניין זה ע"י הנתבע. בתצהיר הזכויות נטען כי הסכום שהופקד עומד ע"ס של
- 24 42,000. בתצהירו ציין הגיס כי "העביר" לנתבע סך של 42,000 ₪, בחקירתו הנגדית של
- 25 הגיס ציין כי ההלוואה היתה בסך של 48,000 ₪, לא הובא כל מסמך שיש בו כדי לתעד את
- 26 הפקדת הסכום בידיו הנאמנות של הנתבע, לא היה ברור מהו מקור הכספים. יצוין כי הגיס
- 27 ריצה עונש מאסר של 7 שנים בכלא בחשד לנסיון רצח, ולטענתו גייס את הכספים מאימו
- 28 מאחיו ומהכלא. כשנשאל כמה כסף "אסף" בכלא, ציין אלפי שקלים שלטענתו ניתנו לו
- 29 מגורמים אותם לא טרח לפרט. בנוסף לא ברור ההגיון שבהעברת הסכומים שגייס מאחרים

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 (לרבות בני משפחה כגון אימו ואחיו) דווקא לידי הנתבע, על פניו נראה כי אין מדובר בחוב
2 של הנתבע כלפי הגיס, שכן לא נטען שהגיס בעל יכולת כלכלית מיוחדת העולה על זו של
3 הנתבע, וכאשר עולה כי דווקא הנתבע הוא זה אשר סייע לגיסו ולא להיפך (ר' עדות הגיס
4 שטען כי הנתבע ביקר אותו בכלא, וסייע לו מעת לעת בהתאם לצרכיו (עמ' 68 לפרו' דברים
5 המנוגדים לתצהירו של הנתבע לפיה הגיס הוא זה שעזר לו כספית לאורך השנים-סעיף 33
6 לתצהיר).
- 7 113. בנסיבות אלה ובהעדר תיעוד להעברת הכספים ומשהעד בתצהירו ציין כי מדובר בסכום
8 שהועבר ולא טען כי מדובר בהלוואה, אני קובעת שהנתבע לא הרים את הנטל המוטל עליו
9 להוכיח כי קיים חוב לגיס, ולפיכך אין מדובר בחוב בר איזון.
- 10 **החוב לאימו של הנתבע:**
- 11 114. לטענת הנתבע אימו הפקידה בידיו סך של 30,000 ₪ בעבור תשלומי אזכרות שלה, וכי אף
12 חוב זה יש לאזן.
- 13 115. ראשית, לא ניתן הסבר מניח את הדעת מדוע האם בחרה בחייה לשלם לבנה מראש על
14 אזכרות שלה לאחר אריכות ימים, כאשר עומדת לה האפשרות להותיר סכום כסף לשם כך
15 בחשבונה ולקבוע הוראות מתאימות בצוואה, כפי שעשה בעלה המנוח.
- 16 116. הוצגה בפני אסמכתא להעברת סך של 30,000 ₪ לחשבון בבנק לאומי *****, חשבון אשר
17 לא אוזן בחווה"ד ולא נלקח בחשבון במסגרת הנכסים ברי האיזון (ר' עמ' 16 בחווה"ד). האם
18 כלל לא ציינה בתצהירה (אשר כפי שיובהר בהמשך, נמשך מתיק ביהמ"ש), כי זוהי מטרת
19 העברת הכספים וציינה כי "העבירה" את הסכום לבנה, ומכל מקום יש עירוב של כספים
20 באופן שלא מאפשר להתחקות אחר הכספים, מקורם ומה עלה בגורלם, וזאת ללא מעורבות
21 כלשהי של התובעת בעניין זה (ר' טענות הנתבע בסעיף 29 לתצהירו לפיהן השתמש בכסף
22 לצורכי העסק).
- 23 117. מעבר לכל האמור לעיל, אימו של הנתבע לא התייצבה לשם מתן עדות, דבר אשר יש לזקוף
24 לחובתו של הנתבע.
- 25 118. במהלך דיון ההוכחות האחרון, נשאל הנתבע מדוע אימו לא התייצבה לחקירה נגדית על
26 תצהירה, השיב הנתבע כדלקמן "לשאלת בית המשפט מדוע העדה לא התייצבה לשעה
27 שנקבעה לדיון, אני משיב שלא הבנתי שהיא צריכה להגיע היום".

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

119. תשובה זו תמוהה ביותר, על רקע הדברים שנאמרו מפיהם של הנתבע ובא כוחו, ועל רקע ההחלטה שניתנה בתום ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 20.11.17, כאשר התבקש הסבר לאי התייצבותה של אימו של הנתבע לחקירה נגדית.

120. לאחר שהנתבע הבהיר כי בשני מועדי ההוכחות שנבקעו, אימו היתה ב**** ולא יכלה להגיע לאיזור הצפון, נעתרתי לבקשתו של הנתבע להעיד את האם בישיבת ההוכחות הנוספת שנקבעה (ואשר לכתחילה נקבעה לצרכים אחרים), הכל על מנת לתת לנתבע את יומו ולהגיע לחקר האמת.

121. לפיכך כאשר טען הנתבע כי לא ידע שאימו צריכה להגיע לאותה ישיבת הוכחות, שנקבעה, כאמור לבקשתו, וביקש שבית המשפט ימתין להבאתה לבית המשפט, מצאתי כי התנגדותה של התובעת בעניין זה מוצדקת, ובהתאם ניתנה ההחלטה בפרוטוקול הדיון מיום 11.01.18 כדלקמן:

"הדיון נקבע להיום לאחר שמועד ההוכחות שהתקיים ביום 19.11.17 טען המשיב כי אימו לא תוכל להתייצב למועד ההוכחות שקבוע ליום 20.11.17, מאחר והיא נמצאת בפתח תקווה וביקש שהיא תישמע במועד אחר. באותו יום ניתנה החלטה המאפשרת לחקור את אימו של הנתבע במועד הנוסף שייקבע ומועד זה נקבע להיום לסיום שמיעת החקירה הנגדית של האם ולסיכומים בעל פה.

התיק היה קבוע היום לשעה 09:00, אולם הדיון החל בשעה 09:45 בשל הצורך בשמיעת דיון דחוף עם עצור.

השעה כעת 09:54, העדה מטעמו של הנתבע לא התייצבה. אמנם, כפי שב"כ הנתבע טען "אין לו בעיה להביא את העדה" משל מדובר בפעולה שלא הייתה אמורה להיעשות מיוזמתו. בנסיבות אלה ובשל דיונים נוספים הקבועים ביומן בית המשפט אין מקום להיעתר לבקשת הנתבע לאפשר הפסקה על מנת להביא את אימו לדיון שנקבע להיום לבקשתו. טענת ב"כ הנתבע לפיה יש לו עדים נוספים לא ברורה, נטענה בחצי פה, לא הוגשו תצהירים של עדים נוספים ולא הוגשה בקשה בעניין זה. בנסיבות אלה – תצהירה של אימו של הנתבע ימשך מתיק בית המשפט."

122. כידוע, הימנעות בעל דין מלהעיד עד מרכזי וחיוני בהליך, מקימה חזקה לכאורית לפיה אותו בעל דין חשש מפני העדתו וחשיפתו לחקירה נגדית. כך בע"א 8151/98 שטרנברג נ' צ'צ'יק פד"י (1) 539 בעמוד 549, נפסקו הדברים הבאים:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

1 "ככלל, הימנעות צד מהבאת ראיה או מהעדת עד כמותה כראיה נסיבתית
2 העשויה להקים לחובתו של אותו צד חזקה עובדתית כי אילו הובאה אותה
3 ראיה, היה בה כדי לפגוע בגירסתו... לא כך הדבר מקום שהנסיבות מלמדות
4 כי ההימנעות מהבאת אותה ראיה אינה מעידה על רצון להתחמק מגילוי
5 עובדה המזיקה לעניינו של אותו צד"

6
7 כן ר' הדברים שנפסקו בע"א 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ
8 : (27.07.2008)

9
10 "25. שיטת המשפט הנהוגה בישראל היא שיטת משפט אדוורסרית ו"אין
11 לו לדין אלא מה שרואות עיניו" (בבלי סנהדרין ו' ע"ב). לא מתפקידו של
12 בית המשפט להביא ראיות שבעל דין לא דאג להביאן. התובע אינו חייב
13 בהבאת הראיות הטובות ביותר שניתן להשיג, קרי: הראיות המקסימליות,
14 ודי אם יביא ראיות מספיקות לשם הוכחת המוטל עליו...
15 לעיתים, הדרך שבה מנהל בעל דין את עניינו בבית המשפט הינה בעלת
16 משמעות ראייתית, באופן דומה לראיה נסיבתית, וניתן להעניק משמעות
17 ראייתית לאי הגשת ראיה. התנהגות כגון דא, בהעדר הסבר אמין וסביר -
18 פועלת לחובתו של הנוקט בה, שכן היא מקימה למעשה חזקה שבעובדה,
19 הנעוצה בהיגיון ובניסיון חיים, לפיה דין ההימנעות כדין הודאה בכך שלו
20 הובאה אותה ראיה, היא הייתה פועלת לחובת הנמנע ותומכת בגרסת היריב.
21 בדרך זו ניתן למעשה משקל ראייתי לראיה שלא הובאה. כאשר בפי בעל דין
22 הסבר סביר ואמין לאי העדתו של עד מטעמו או לאי הגשת ראיה מצידו,
23 ישמיט ההסבר את הבסיס מתחת לקיומה של החזקה שנוצרה לחובתו בשל
24 אי הבאת הראיה".

25
26 123. מהימנעותו של הנתבע מלהביא את אימו למתן עדות, על רקע התנהלותו הדיונית כפי
27 שפורטה לעיל, יש להסיק כי אילו האם הייתה מעידה בפניי - היו הדברים שנאמרים
28 פועלים לחובתו של הנתבע.

29 124. מכל הטעמים שפורטו לעיל אני דוחה את טענות הנתבע באשר לחוב לאימו בסך של 30,000
30 ₪.

31 125. ויודגש: עדות האם רלבנטית למספר עניינים: האחד, החוב לאם ע"ס 30,000 ₪. כאמור
32 לעיל, אינני מקבלת את גרסת הנתבע בעניין זה; השני, סוגיית החשבון הרשום ע"ש הנתבע

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

וע"ש אימו (ר' דיון בעניין זה בהמשך); השלישי, החוב הנטען לירושת אביו של הנתבע.
בעניין זה אדון להלן:

החוב ל"ירושת אביו" של הנתבע

126. בסיכומיו, טען הנתבע כי בשנת 2008 קיבל מאביו המנוח כספים בסך של \$ 60,000 ובשנת 2010 סכום נוסף בסך של 150,000 ₪. לטענת הנתבע בצוואת אביו שנפטר בשנת 2011 נרשם כי עליו להשיב כספים אלה. בנוסף טען הנתבע כי קיבל כספי ירושה לאחר מות אביו המנוח בסך של 290,000 ₪.

127. בסה"כ טען כי קיבל סך של 640,000 ₪ מירושת אביו וכי כספים אלה יש לגרוע ממסת הנכסים שלאיוון.

128. עוד בתצהיר הזכויות טען הנתבע כי יש חוב לירושת אביו בסך של 640,000 ₪ ובחקירתו הנגדית לשאלת בית המשפט כיצד קיבל כספי ירושה בעוד אביו בחיים, הבהיר כי הכליל את כלל הכספים שקיבל מאביו, גם כשהיה בחיים (עמ' 40 ש' 11-16).

129. ככל שניתן להבין את טענות הנתבע נראה כי כוונתו היתה שהכספים שקיבל מאביו בחייו היו כספי הלוואה (לטענתו שררו ביניהם יחסי אמון עמוקים ולא נחתם הסכם הלוואה (עמ' 41 ש' 12-14), וחוב זה הינו חוב ליורשיו של האב.

130. בכל הנוגע לכספים שקיבל הנתבע מאביו בחייו, אינני מקבלת את טענות הנתבע ממספר טעמים:

131. ראשית, התובע אינו מוסמך לטעון לחובות בשם העזבון. ככל שיש טענה לחובות לעזבון האב המנוח, טענה זו צריכה היתה לבוא מפייהם של יורשי המנוח כלפי בני הזוג.

132. שנית, חלק מיורשי האב המנוח הגישו תצהירים וחלקם התייצבו בבית המשפט. אף לא אחד מהם העלה בתצהירו את סוגיית החוב לעזבון (ר' תצהיר האם ותצהירו של האב י.א.), דבר התומך בטענה כי חוב שכזה אינו קיים. יוזכר כי הנתבע טרח להביא לדיון את אחיו בכל הנוגע לסוגיית בית המגורים כפי שפורט לעיל כמו גם בעניין ההלוואה לאח י.א. ואולם, בעניין ה"חוב" הנטען ליורשים, עומדת עדותו של הנתבע ב"בדידות מזהרת" והיא אינה נתמכת בכל ראיה נוספת שהיא.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

133. שלישית, בניגוד לטענת הנתבע, לא צויין בצוואת אביו כל חוב שעליו להשיב לעזבונו.
בהקשר זה יוטעם כי אף הנתבע טען כי הכספי הירושה הם חוב אבל זה לא כתוב במסמך
כלשהו רק "אצלו בראש" (עמ' 50 ש' 19-20).
134. בנוסף, כאמור לעיל, האם לא התייצבה למתן עדות ודבר זה יש לזקוף לחובתו של הנתבע.
135. לפיכך אני דוחה את הטענה לפיה יש לגרוע ממסת הנכסים שלאיוון את הכספים שקיבל
הנתבע מאביו המנוח בחייו.
136. בכל הנוגע לכספי הירושה שניתנו לנתבע לאחר מות אביו המנוח – הנתבע אישר כי עשה
שימוש בכספים אלה לשם ניהול עסקי הצדדים וניהול הבית, והפקיד אותם בחשבונות
המשותפים. כך הצהיר בסע' 11 לתצהירו: **"כל הכספים נלקחו בהלוואות, כולל כספי**
הירושה, הופקדו לחשבון המשותף ונצרכו לצורכי העסק, רכישת הנכסים ולמימון חיינו
המשותפים". כן ר' האמור בסע' 20 לתצהירו, לפיו השתמש בכספי הירושה למצוקותיהם
הכלכליות של בני הזוג. בחקירת הנגדית (עמ' 41) הבהיר כי הכספים שקיבל מאביו הועברו
לחשבון המשותף.
137. מאחר שאף לטענת התובעת מדובר בכספים שקיבל מירושת אביו ואלה נטמעו ברכוש
המשותף יש לכלול סכומים אלה במסת הנכסים שלאיוון.
138. סעיף 5 לחוק יחסי ממון קובע:
"(א) עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג (בחוק
זה – פקיעת הנישואין) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שוויים של כלל
נכסי בני הזוג, למעט –
(1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או בירושה
בתקופת הנישואין;
(2) ...
(3) "...
139. יחד עם זאת, בהתאם להלכה הפסוקה, כספים שמוזגו והוטמעו ברכוש המשותף, הינם
משותפים. מאחר שאף לטענת התובע מדובר בכספים שקיבל מירושת אביו ואלה נטמעו
ברכוש המשותף יש לכלול סכומים אלה במסת הנכסים שלאיוון. לעניין זה ר' הדברים
שנפסקו מפי חברי כב' סגן הנשיא השופט אסף זגורי בתמ"ש 32491-05-10 :

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

"מתוכן הסעיף עולה, כי כספי ירושה שמקבל אחד מבני הזוג במהלך הנישואין, אינם נכללים במסגרת האיזון, אלא שכידוע, אם מגלה בעל כספי הירושה את רצונו לערבב, למזג ולהטמיע הכספים הנבדלים האמורים בנכסים המשותפים או בחשבון משותף, הרי שיש ומכוח דיני השיתוף הכלליים הופכים הכספים למשותפים. דומה איפוא, כי סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג - 1973 קובע חזקה ראשונית, כי כספי ירושה לא יהוו חלק מבסיס האיזון ברם, חזקה זו ניתנת לסתירה מכוחו של דין ספציפי זה או אחר (רע"א 8672/00 אבו רומי נ' אבו רומי, פ"ד נו(6) 175 (2002); תמ"ש (ת"א) 20950/96 משה גלילי נ' רות גלילי [פורסם בנבו]; תמ"ש (ת"א) 21850/96 תגר שמואל נ' תגר פרידה (11/09/1996), פורסם במאגרים [פורסם בנבו]); תמ"ש (כ"ס) 22780/05 ח. ד. נ' י. ד. (11/07/2007), פורסם במאגרים [פורסם בנבו]); לעניין מסקנה שיפוטית כי הטמעת כספי ירושה בחשבון משותף ושימוש בהם מצביעה על שיתוף ראוי: תמ"ש (י-ם) 1622/06 נ. א. נ' כ. מ. (31/12/2007), פורסם במאגרים [פורסם בנבו]); פרופ' שיפמן "ואף על פי כן – שיתוף בנכסים" משפטים כ"ו, (תשנ"ה – תשנ"ו), 399, 406-404).

כאשר מדובר בכספים שחלה עליהם הוראת סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון בין בני זוג אך הם הופקדו בחשבון בנק משותף או חשבון בנק של הצד האחר, היו לא מעט פעמים שהם נחשבו למשותפים מרגע הפקדתם לאותו חשבון(ע"א 655/89 מטלון נ' כץ, פ"ד מה(3) 845, 849-850 (1991); ע"א 1967/90 גיברשטיין נ' גיברשטיין, פ"ד מו(5) 661 (1992); תמ"ש (כ"ס) 22780/05 ח. ד. נ' י. ד. (11/07/2007), פורסם במאגרים [פורסם בנבו]).

אין חולק, כי השאלה היא בדרך כלל תלויה נסיבות וראיות של כל מקרה ומקרה".

140. כן ר' הדברים שנפסקו בתמש (י-ם) 5635-10-13 פלונית נ' פלוני (23.04.17) וההפניות הרבות שם.

141. במקרה זה אין מחלוקת כי כספי הירושה הוטמעו ברכוש הכללי, אלא מאי? ממשיך הנתבע וטוען כי קיים חוסר צדק בכך שהתובעת נהגה באופן שונה בירושת אביה המנוח. בסיכומיו טען כי בעוד הוא הצהיר על קבלת ירושת אביו והשתמש בכספי הירושה לניהול הבית, התובעת עשתה "תרגיל חשבונאי" קיבלה את חלקה בירושת אביה בעת מכירת פנטהאוז ב**** בסך של מליון ₪, אולם ויתרה על הירושה לטובת בני המשפחה.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

142. בחקירתה הנגדית (עמ' 31-32) הסבירה התובעת כי חתמה על תצהיר הסתלקות לטובת ...
וזאת בנוכחות הנתבע בבד"ר. עוד הוסיפה כי אימה היא אישה מהמרת וחולה ואין מי
שינהל אותה וכי מעולם לא קיבלה ממנה אגורה שחוקה. התובעת ציינה כי אימה מכרה את
הבית ורכשה בית זול יותר כאשר את היתרה בזבזה. התרשמתי כי גירסתה של הנתבעת
בעניין זה נאמרה "מדם ליבה" עם עצב רב על התנהלותה הכספית של אימה, וכי אין ממש
בטענת הנתבע כי מדובר בתצהיר הסתלקות פיקטיבי כפי שניסה הנתבע לטעון במהלך
חקירתו הנגדית (עמ' 48). אם היה ממש בטענה של הנתבע לפיה כספי הירושה של התובעת
שמורים אצל אחיה – היה עליו לזמנו למתן עדות, דבר אשר לא נעשה על ידו. מכל מקום
משאין חולק כי אף אילו היתה התובעת מקבלת כספי ירושה, כספים אלה לא נטמעו ברכוש
המשותף (הנתבע אף לא טוען זאת), ממילא אף אם היתה מוכחת טענתו לפיה קיבלה
כספים – מדובר בכספים שאינם ברי איזון.

חובות לספקים ושיקים שלא נפרעו:

143. לטענת הנתבע האקטואר לא לקח בחשבון חובות לספקים בסך של 300,000 ₪. מנגד
התובעת ביקשה להסתמך על הסברי האקטואר בחווה"ד ובחקירתו הנגדית.
144. בעניין החובות לספקים הציג הנתבע דף נייר (שאינו מחובר למחברת הנהלת חשבונות
כלשהי) ובו רישום בכתב ידו המתאר חובות שונים בסך של 50,000 ₪.
145. כמו כן טען לשיקים שלא נפרעו בסך של 250,000 ₪.
146. בחווה"ד האקטואר (עמ' 15) ציין האקטואר כדלקמן:

"הוצגו על ידי הבעל רשימה ידנית של חובות לספקים. מהרשימה לא ניתן
לדעת בוודאות כי אכן אלו הם החובות לספקים ובגין מה, וכן מהו מועד
היווצרות החובות, כך שלא ניתן לדעת האם לאזנם בין הצדדים. מאידך לא
הוצגו החוות של הלקוחות לעסקים השונים, כאשר בהחלט סביר שקיימים
חובות של לקוחות לעסק. בדרך כלל החובות מלקוחות עולים על החובות
לספקים, משמע העסק צורך הון חוזר לצורך פעילותו הכספית מימונית.

לפיכך הונח על ידי מתוך גישה שמרנית וזהירה כי החובות לספקים
מתאזנים כנגד החובות מלקוחות"

147. האקטואר נחקר על כך בחקירתו הנגדית הן באופן כללי והן בהתייחס לסוג הספציפי של
העסקים שהפעיל הנתבע, והשיב:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

ש: למה לא לקחת בחשבון את חובות הספקים.

ת: כפי שנרשם בחוות הדעת מהרשימה לא ניתן לדעת בוודאות כי אכן אלו הם חובות לספקים ובגין מה, והאם יתרות הקניות הללו במידה שאכן אלו הם קניות, האם הן נמצאות במלאי או שהם נמכרו. מעבר לכך, לא ברור מועד היווצרות החובות, לפיכך לא ניתן לדעת האם יש לאזן את החובות הללו בין הצדדים. בסייפא כתבתי, מאידך לא הוצגו החובות ללקוחות השונים וחייבים אחרים כך שבהחלט סביר שקיימים חובות של לקוחות לעסק או של חייבים אחרים. בדרך כלל החובות מלקוחות עולים על החובות לספקים.

לשאלת בית המשפט האם זה נכון גם לגבי עסקים מסוג העסק הספציפי הזה של ה****, אני משיב שב 95% מהעסקים העסק צריך לממן את הפעילות שלו בהון חוזר, כלומר, החובות מהלקוחות גדולים יותר מהחובות לספקים כך שהעסק נאלץ לממן מכספו את הפעילות העסקית. במקרה הנדון טוען הנתבע שיש עודף של כ 300,000 ₪ חוב של ספקים שכביכול הספקים מממנים את העסק, ולא הוא צריך לממן את הפעילות הזו. צריך גם להסתכל בקונסטלציה הרחבה של כל הדברים שנבדקו על ידי בחוות הדעת, ובהתייחס לקונסטלציה הזו שאפרט אותה, נראה נכון שלא לאזן לא את חובות הספקים ולא את חובות הלקוחות של העסק, ולהתייחס לכך כשווה ערך, ומהי הקונסטלציה?..."

148. הנתבע טען כי אין חובות ללקוחות ובלשונו: "אפס חובות ללקוחות" בטענה כי מדובר בחנות ב**** ורוב הלקוחות תיירים. המומחה התמודד עם טענה זו של הנתבע כפי שפורט לעיל, ובהמשך הסביר כי קיימות רכישות בחנות בסך של עשרות אלפי שקלים ואין מדובר בחנות שההכנסות בה הן במזומן או באשראי (עמ' 57 לפרו' ש' 10-13).

149. בהמשך, האקטואר הסביר מדוע לא ניתן להסתמך על רשימת השיקים שלא נפרעו כחובות, וזאת בהעדר התאמה מוחלטת בין הסכומים שנטענו ברשימה לבין המסמכים שהוגשו למומחה. בעניין זה ר' הדברים שנאמרו מפי האקטואר בחקירתו הנגדית (עמ' 58-59 לפרו'). האקטואר הבהיר כי אין בין כרסטת הכנסות לבין רשימת החובות הנטענת התאמה כלשהי, והוא אף כינה את הטענות בעניין זה כ"חובבניות". יודגש כי אף במועד הדיון הוצגו בפני המומחה אסופה של מספרים ומסמכים שלא תמכו בטענות הנתבע לחובות בסך של 300,000 ₪ וזאת גם אם היתה מתקבלת טענת הנתבע לגבי הרשימה הידנית:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

"העד ממשיך:

ת: אני מתייחס למסמכים שהנתבע הציג בפני, מדובר בכרטסת הכנסות אין בינה לבין רשימת החובות הנתענת דבר.

ש: במידה ונמצא לך את החשבוניות מהספקים, אתה יכול לשנות את חוות דעתך על כל הסכומים שרשומים בדיוק, של אותה רשימה ידנית, מדובר ב 300,000 ₪.

ת: אני רוצה לומר בגדול שהטענות הן מאוד חובבניות, וסליחה על כך ומבלי כוונה להעליב. ברשימה כאן אם אני מסתכל בעין לא מזויינת, יש כאן חובות שאם ניקח את הרשימה ונסכם אותה, היא לא תעלה על 20,000 ₪ כל הרשימה הזו, ואני מוכן לעשות חשבון כעת. עשיתי כעת חשבון מהיר במחשבון בפני בית המשפט יש פה 42,434 ₪ בחלק העליון של הרשימה. כפי שאמרתי קודם בתוך הרשימה הקודמת לא ראיתי שום סכום מהסכומים הגדולים של עשרות אלפי שקלים שאדוני ציין.

הערה: בשלב זה נכנס הנתבע לאולם

ת: מר ר. א. טען שצריך להתייחס לסכומים הקטנים האלו כמו לתיק-תק, שלמעשה מהסכומים הגדולים המרכיבים את ה- 300,000 ₪ כביכול, כי גם ברשימה הזו אין 300,000 ₪, יש אולי 163,434 ₪ בשני החלקים של הרשימה הידנית. על מנת שאקבל טענות לגבי קיום חובות לספקים, אני צריך לקבל אסמכתאות כדלקמן: חשבוניות מס שמראות את מועד החשבונית, הרכב החשבונית, אסמכתא לכך שהחשבונית שולמה לאחר המועד הקובע, רשימות מלאי שמראות שהתכולה שנקנתה כמפורט בחשבונית לא נמצאת במלאי באותו מועד... "

150. הסבריו של המומחה מקובלים עלי, ונעוצים בשניים:

151. הטעם האחד – טעם ראיתי:

א. מדובר ברשימה ידנית, הכתובה ע"ג דף בודד ובו צוינו סכומים שונים.

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- ב. יודגש כי גם הנתבע כלל לא טען כי מדובר במסמך שנוצר במהלך העסקים הרגיל, וכי הוא עומד בתנאים שנקבעו בסעיף 36 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, כ"רשומה מוסדית".
- ג. רשומה מוסדית הינה חריג לעדות שמיעה ומשמשת כראיה לאמיתות תוכנה בהתקיים התנאים הבאים: א. המוסד נוהג, במהלך ניהולו הרגיל, לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו ב. דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהן כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה. בהקשר זה יוטעם כי רשומה מוסדית מוגדרת בסעיף 35 לפק' הראיות כמסמך או פלט אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד ובגדר "מוסד" נכלל גם עסק.
- ד. יודגש כי במקרה זה אין מדובר במחברת מסודרת בה נרשמים החובות לספקים בסמוך להיווצרם של החובות, אף הנתבע לא טען כך. מדובר בדף נייר בודד בו רשומים סכומים שונים בכתב יד, לא ברור מתי נרשמו הסכומים ללא פירוט מועד היווצרות החוב ובגין מה נוצר כל חוב.
- ה. כדי "להכשיר" את הרשימה כראיה לאמיתות תוכנה, היה על הנתבע להעיד ולפרט את קיומם של התנאים המאפשרים זאת, דבר אשר לא נעשה על ידו. בנסיבות אלה לא ניתן לקבל את הרשימה כראיה לאמיתות תוכנה.
152. הטעם השני – העדר סבירות כלכלית:
- א. המומחה הסביר כי בד"כ חובות מלקוחות עולים על חובות לספקים וכי הדבר נכון גם לגבי עסקים מסוג העסק הספציפי הזה של הנתבע, וציין כי ב- 95% מהמקרים עסק צריך לממן את פעילותו מהון חוזר וחובות מלקוחות צריכים להיות גדולים מחובות לספקים.
- ב. המומחה לא קיבל את טענת הנתבע לפיה חובות הספקים עולים ב-300,000 ₪ על חובות הלקוחות, מצב בו כביכול הספקים מממנים את העסק. המומחה אף הסביר מדוע נכון לא לאזן לא את חובות הספקים ולא את חובות הלקוחות והסבריו מקובלים עלי. בניגוד לעמדתו של רו"ח ר.פ. לפיהן מדובר בחובות הניתנים לבדיקה בנקל, אין זה מתפקידו של המומחה לבדוק את נכונות החובות מול כ"א מהספקים.
- ג. לא ניתן לקבל את הסבריו בעניין זה של העד מטעם הנתבע, רו"ח ר.פ., אשר טענותיו נטענו בכלליות "אין מכירות בהקפה בענף קימעונאי" "אין חובות ללקוחות" וללא

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

כל ניתוח מקיף של העסק הספציפי של הנתבע, וזאת לעומת הסבריו המפורטים של המומחה אשר נימק היטב את הערכתו בקונסטלציה רחבה, הן בחווה"ד והן בחקירתו הנגדית.

הפסדים בבורסה:

153. בסיכומיו טען הנתבע לראשונה כי במהלך השנים "התעסק" בבורסה ובני"ע והפסיד כספים. משהתובעת נתנה הסכמתה להשקעות במסחר בבורסה, לקחה על עצמה סיכון כמו הנתבע ולפיכך "יש לגרוע את כל ההפסדים מהרכוש המשותף".

154. מעבר לכך שדין הטענה להידחות בהיותה הרחבת חזית פסולה, הטענה נטענה בכלליות, ללא שהובא כל פירוט לגבי הסכומים המדוברים, ומבלי שהובאו מסמכים לתמיכתה. לא ברור מה המשמעות של השקעות כושלות שנעשו במהלך החיים המשותפים. יצוין כי בחקירה הנגדית של התובעת התייחסה להפסדים בסכומים גבוהים בשנת 2000 (!), ואילו בחקירתו הנגדית של הנתבע טען כי היו תקופות שהרוויחו יפה מהבורסה והיו תקופות שלא. כפי שלא נלקחים בחשבון ההפסדים בבורסה, כך לא נלקחים בחשבון הרווחים, מה שרלבנטי הוא הכספים שנותרו במועד הקובע, ואין מקום להתחשבות ופנקסנות של כל השקעה במהלך החיים המשותפים (השווה הדברים שנפסקו בתמ"ש (קריות) 1501/08 **פלוני נ' אלמונית** (15/9/2009)). מעבר לכך, מאחר שמדובר בהפסדים בהשקעות בבורסה, שנעשו ע"י הנתבע, היה מקום להידרש לטענה אילו היתה נטענת מפיה של התובעת (כך, למשל, אילו היתה טוענת כי מדובר בהפסדים שנוצרו תוך הפרת אמון מצד בן הזוג שיצר אותם). טענה זו לא נטענה מפיה של התובעת (אשר הסכימה בחקירתה הנגדית כי היו הפסדים והיו רווחים והיא מקבלת את כל ההתנהלות של הנתבע לטוב ולרע – ר' עמ' 23 ש' 14-16).

155. בנסיבות אלה אני דוחה את טענת הנתבע אף בעניין זה.

איזון חשבונות הבנק:

156. בחוו"ד האקטואר נלקחו בחשבון כלל חשבונות הבנק הרשומים ע"ש הנתבע וכן חשבון הבנק המשותף (חשבון עו"ש בבנק מזרחי טפחות).

157. בנוסף נלקח בחשבון חשבון הבנק הרשום על שמו של הנתבע ועל שם אימו (בבנק הפועלים מס' *****). ע"פ האמור בחוו"ד האקטואר, יש לאזן אף את הסכומים בחשבון זה

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שכן מדובר בחשבון עסקי ובו העברות כספים בסכומים גדולים בין חשבוניות השונים של
- 2 הבעל.
- 3 158. לגבי חשבון הבנק הרשום ע"ש הנתבע ואימו, מס' *****האקטואר הבהיר כי בחשבון זה
- 4 קיימות תנועות כספיות של עשרות אלפי שקלים, ולא סביר כי פעולות אלה שייכות לפעולות
- 5 שמבצעת האם.
- 6 159. הנתבע לא חלק על כך, שכן אף הוא טען כי יש לקחת בחשבון את ההלוואה שנלקחה מאחיו
- 7 ואשר הועברה לחשבון העסקי האמור (מס' ***** ר' עמ' 16 בחווה"ד). כמו כן בשאלות
- 8 ההבהרה ששלח הנתבע למומחה (סעיף 19) טען הנתבע כי כל כספי ההלוואה מאחיו הועברו
- 9 לחשבון העסקי והמשותף לצדדים. האקטואר הבהיר כי חשבון נוסף ע"ש אימו של הנתבע
- 10 לא נלקח בחשבון באיזון (עמ' 56 לפרו' ש' 20 כן ר' האמור בעמ' 16 לחווה"ד). כן יודגש כי
- 11 חשבונות הבנק שהוריש אביו המנוח של הנתבע לנתבע בצוואתו בבנק הפועלים ובבנק
- 12 לאומי, אף הם לא נלקחו בחשבון בחוו"ד האקטואר.
- 13 160. בנסיבות אלה ומשאימו של הנתבע לא טענה בפני בעניין זה (כאמור, גם בתצהיר המקורי
- 14 שנמשך מהתיק, לא טענה דבר בעניין חשבון הבנק), איזון הכספים בחשבונות הבנק ייעשה
- 15 בהתאם לחוו"ד האקטואר.
- 16 161. באשר לחשבון הבנק המשותף של הצדדים (בבנק מזרחי טפחות), אני מורה על סגירת
- 17 החשבון. ככל שיש יתרת חובה בחשבון זה או הלוואה (לטענת הנתבע לא קיימת יתרת חובה
- 18 בחשבון המשותף) ישאו בה הצדדים בחלקים שווים.
- 19
- 20 **פוליסת הביטוח של התובעת בחברת מגדל:**
- 21 162. לטענת הנתבע האקטואר לא לקח בחשבון את שוויין של הזכויות הפנסיוניות שנצברו לזכות
- 22 התובעת במגדל חברה לביטוח, בסך של 68,921 ₪. התובעת הכחישה כי נצברו לזכותה
- 23 זכויות כלשהן, ומכל מקום אין לה כל ידיעה בעניין שכן הכל נעשה ע"י הנתבע.
- 24 163. המומחה נשאל בעניין זה בשאלות ההבהרה שהופנו אליו ע"י הנתבע. יחד עם זאת לא הובאו
- 25 בפניו כל מסמכים: בשאלה מ' 15 נטען כי לאישה יש זכויות פנסיה כמו בעלה ו"נא לבקש
- 26 פרטים מהצד השני ולעדכן את הדו"ח". בסעיף 11 לתשובות לשאלות ההבהרה הבהיר
- 27 המומחה כי לא הובאו בפניו כל אסמכתאות שיש לאישה פוליסת ביטוח חיים בה צבורים
- 28 כספים. המומחה הבהיר כי ככל שיוצג בפניו מסמך התומך בטענות הנתבע – תעודכן

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

- 1 חווה"ד. בחקירתו הנגדית הבהיר כי אין לו כל אינטרס להתעלם מהמסמך שנטען שהוצג
- 2 בפניו וככל שהכספים נצברו לפני המועד הקובע – ניתן יהיה לקחתם בחשבון ולעדכן את
- 3 הדו"ח בהתאם (עמ' 60 לפרוט').
- 4 164. לא ברור מדוע חרף פרק הזמן הארוך ביותר שעמד לרשות הנתבע הוא לא המציא את
- 5 המסמך למומחה. משום מה, בחר הנתבע בחקירתו הנגדית של המומחה להציג בפניו "דו"ח
- 6 רבעוני למבוטח בביטוח חיים בחברת מגדל" ע"ש התובעת (נ/4) ובו צויין הסכום שנצבר.
- 7 בכל הכבוד, לא זו הדרך להמציא מסמכים למומחה, ואציין כי התנהלות דיונית זו לא היתה
- 8 נקודתית, אלא אפיינה את האופן בו התנהל הנתבע, דבר אשר הקשה עד מאוד את ניהול
- 9 ההליך וברור השאלות הטעונות הכרעה. טענותיו של הנתבע נטענו בערבוביה ובצורה
- 10 כללית ולא ממוקדת. מן הראוי היה לזקוף התנהלות זו לחובת הנתבע.
- 11 165. יחד עם זאת, מאחר שהתובעת הבהירה כי הסתפקה בכך שבדו"ח המסלקה הפנסיונית
- 12 והפוליסה לא הופיעה, הצהירה כי אין לה ידיעה לאיזו קופה הנתבע הפריש כספים (עמ' 31
- 13 ש' 6-8), לא טענה כי אין לאזן את הכספים, ונוכח הסברו של המומחה לפיו הדו"ח לא
- 14 מתייחס לפוליסות מסוג פרט, שלא מופיע במסלקה, ואילו היה מובא בפניו המסמך, היה
- 15 מתקן את חווה"ד, אני קובעת כי הנתבע זכאי למחצית הזכויות שנצברו בפוליסת הביטוח
- 16 של התובעת בחברת מגדל, אשר נצברו עד למועד הקובע 01.03.15, כאשר יגיע מועד מימושן.
- 17 166. המומחה ימציא פסיקתא לחתימה.
- 18 167. בשים לב לכך שניתנה הוראה לאיזון במועד מימוש הזכות, אין מקום להורות על תיקון
- 19 חווה"ד בעניין זה.
- 20 **אופן ביצוע איזון הזכויות והחובות שפורטו בחווה"ד:**
- 21 168. בהתאם לדו"ח האקטואר על מנת לאזן את רכוש הצדדים על הנתבע להעביר לתובעת ע"פ
- 22 החלופה הראשונה סך של 540,142 ש"ח בסכום חד פעמי (מהוון) לא כולל שתי החנויות,
- 23 וע"פ החלופה השניה על הבעל להעביר לאישה סך של 496,488 ₪ לאיזון מיידי של הזכויות
- 24 הנזילות וסך של 62,840 ₪ במועד הבשלת הזכויות (ביטוח חיים של הבעל), לא כולל שתי
- 25 החנויות.
- 26 169. כידוע, לכל אחד מבני הזוג יש זכות לקבל מחצית מן הזכויות שנצברו על ידי בן זוגו החל
- 27 מיום הנישואין ועד למועד הקובע. בהעדר הסכמה אחרת, הזכות ניתנת למימוש רק בעת
- 28 הבשלתה (ר' ע"א 809/90 לידאי נ' לידאי, פ"ד מו(1), 602 כן ר' הפסיקה הנרחבת שהובאה
- 29 בתמ"ש 69984-11-16 פ.כ נ' מ.כ (11.02.18).

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

170. בהעדר הסכמה מטעם הנתבע לאיזון הזכויות בהתאם לחלופה הראשונה, אני קובעת כי איזון הזכויות ייעשה ע"פ החלופה השניה בחו"ד האקטואר.
171. יודגש כי השווי הגבוה ביותר של הנכס שאוזן בחוה"ד, הינו העסק של הנתבע. שווי עסקו של הבעל הוערך בסך של 992,975 ₪ (בשים לב בין היתר למלאי סגירה, נכס מס, שווי רכוש קבוע, שכ"ד ששולם מראש, הכל כפי שפורט בחוה"ד).
172. בהתייחס לחלופה השניה, פורטו בחוה"ד שלוש אפשרויות לפריסת התשלום על פני מספר שנים (פריסת הסכום לתשלומים חודשיים למשך חמש, עשר ו-15 שנה). הנתבע לא טען כל טענה לגבי פריסת סכום שווי העסק והתמקד בטענות לפגמים בחוה"ד. מנגד התובעת ביקשה לאמץ את חוה"ד וביקשה לאזן את העסק מחלקו של הנתבע בבית וברכוש המשותף.
173. משדחיתי את טענות הנתבע בעניין הפגמים בחוה"ד, נשאלת השאלה האם נכון כי סכום האיזון המידי ייעשה מחלקו של הנתבע בבית המשותף. לטעמי התשובה שלילית.
174. הנכס העיקרי שפורט בחוה"ד הינו שווי העסק של הנתבע. מדובר בעסק פעיל אותו ממשיך הנתבע לנהל. בנסיבות אלה אין מקום להורות על העברת מלוא שווי העסק מחלקו של הנתבע בבית. שמתי לנגד עיני את גילאי הצדדים ואת הצורך לאפשר לכל אחד מהם להתחיל את חייו ברכישת מדור ראוי. בנסיבות אלה, אני מורה כי איזון הזכויות הנזילות למועד חוה"ד ע"פ החלופה השניה, ייעשה בפריסה על פני חמש שנים בתשלומים חודשיים בסך של 9,085 ₪ (בהתאם לאפשרות הראשונה בחלופה השניה של חוה"ד – בעמ' 10).
175. מעבר לכך, כאמור לעיל, יאוזנו הקופות במועד הבשלת הזכויות.
176. המומחה ימציא תוך 14 יום פסיקתאות לחתימה, בהתאם לחלופה השניה של חוה"ד.

ז - לסיכום:

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

177. לאור האמור לעיל איזון המשאבים בין הצדדים ייעשה על בסיס העקרונות כדלקמן:
  - א. בכל הנוגע לסוגית רישום הזכויות בבית הרשום כיום ע"ש הצדדים – הצדדים יפעלו בהתאם לאמור בסעיף 20 לפסק הדין.
  - ב. פירוק השיתוף בבית המגורים ייעשה בהתאם לסעיפים 36-38 לפסק הדין.
  - ג. איזון חוב המשכנתא בבנק מזרחי טפחות ייעשה בהתאם לסעיפים 39-40 לפסק הדין.
  - ד. פירוק השיתוף במיטלטלין ייעשה בהתאם לסעיפים 44-45 לפסק הדין.
  - ה. פירוק השיתוף ואיזון הזכויות בחנויות ייעשה בהתאם לסעיפים 51-57 לפסק הדין.
  - ו. איזון שווי רכב ה***** ייעשה בהתאם לסעיף 61 לפסק הדין.
  - ז. איזון הכספים שהתקבלו כתוצאה מהשבת הזיכיון של רשת **** ייעשה בהתאם לאמור בסעיף 82 לפסק הדין.
  - ח. איזון חשבון הבנק המשותף בבנק מזרחי טפחות ייעשה בהתאם לאמור בסעיף 161 לחוה"ד.
  - ט. איזון הכספים שנצברו בביטוח החיים במגדל של התובעת ייעשה במועד הבשלת הזכות – בהתאם לסעיף 165 לפסק הדין.
  - י. איזון שאר הזכויות והחובות של הצדדים, ייעשה בהתאם לאפשרות הראשונה בחלופה השניה לחו"ד המומחה (עמ' 10 לחוה"ד), בהתאם לאמור בסעיף 169-177 לפסק הדין.
  - יא. המומחה ימציא פסיקתאות מתאימות לחתימה (לחוה"ד צורפה דוגמא בלבד).

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 47169-02-16 א' נ. א' ואח'

תיק חיצוני:

178. באשר לסוגיית ההוצאות: אמנם מרבית טענותיו של הנתבע נדחו, ובירורן הצריך שמיעת עדים רבים ובירור עובדתי ארוך תוך בזבוז זמן שיפוטי יקר, אולם מנגד, בשים לב להוצאות שנפסקו לחובת הנתבע בשל ביטול מינוי כונסת הנכסים, ההוצאות שנפסקו בשל התנהלותו הדיונית (ר' עמ' 53 לפרוטוקול), והעובדה כי הנתבע הוא זה אשר נשא בעלות מלוא שכ"ט המומחים (בהתאם להסכמת הצדדים בפרוטוקול הדיון מיום 19.07.16 עלות שהיתה גבוהה במיוחד במקרה זה), כל צד ישא בהוצאותיו.

179. המזכירות תמציא לצדדים ותסגור את התיק.

180. ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, כ"ב אב תשע"ח, 03 אוגוסט 2018, בהעדר הצדדים.

אביבית נחמיאס, שופטת